

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 5 (1096) 1971 VASARIO - FEBRUARY 4

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Maniakai ir kovotojai

Bene moderniausia tarptautinė problema yra pabėgimas keleiviniams lėktuvams. Tai problema, kuriai dar nėra tvirto sprendimo ne tarptautinėje teisėje. Kai tokie pabėgimai ėmė gausėti, buvo suaukta tarptautinė konferencija Hagėje. Joje buvo bandyta spresti iškilusią problemą tarptautiniu mastu, nes viena ar kita valstybė jos išspręsti negali. Konferencijai pasireiškė dvi linkmės. Viena jų siūlė sudaryti tarptautinę konvenciją, įpareigojančią visus pabėgėlius keleiviniams lėktuvams grąžinti tam kraštui, iš kurio pabėgo. Kita linkmė šį pasiūlymą laikė nepakankamu ir pridėjo papildą, įgaliojantį pabėgėlius priimančią kraštą teisti juos savo valstybėje. Dauguma balsų priimtas nutarimas, paliekas valstybėms teisę pasirinkti vieną arba kitą galimybę. Tai padaryta su pagrindu. Mat, vakariečiams parūpo pabėgėliai iš Sov. Sąjungos ir jos okupuotų kraštų bei satelitų. Pagal pirmąjį pasiūlymą, vakariečiai būtų įpareigoti grąžinti visus lėktuvinius pabėgėlius sovietams. Dėlto vakariečiai ir kovojo už teisę pasilaikyti juos savame krašte, teisti pagal savus įstatymus arba duoti politinės globos teises. Tai apdairus, išmintingas nuostatas, kuris nepatinka sovietams, nes iš jų „rojaus“ daug kas bėga. Tai natūralu. Bet keista, kad kairurie Kanados ir JAV laikraščiai pasisakė už sovietams palankų nuostatą. Ešą visi lėktuviniai pabėgėliai yra lygūs nusikaltėliai ir dėlto nėra pagrindo daryti skirtumą — reikia, girdi, visus vienodai bausti.

Tokia galvosena nėra nuosekli, nes ji suplaka du esmingai skirtingus dalykus — avantiūristus bei nusikaltėlius ir laisvės kovotojus. Pirmosios grupės žmonės yra visokie maniakai, nenormalūs, nuotykių jėškotai, kriminalistai. Daugiausia jų bėga iš Amerikos į Kubą ar kitus kraštus. Juk tie žmonės gali lengvai iškeliauti užsienin teisetu keliu arba pasinaudoti Kanada, kaip daugelis ir daro. Studentai iš JAV laivais plaukia Kubon minėtų keliu ir sugrįžta. Tokių yra šimtai. Jiems nėra jokio reikalo grobti lėktuvus ir skristi svetimon šalin. Kas kita su Sovietų Sąjunga. Teisetu keliu patekti užsienin iš to „rojaus“ yra labai sunku. Išleidžiami tik labai išsijoti, patikimi žmonės. Jei kas okupacinei sovietų valdžiai yra nevisai patikimas, užsienio niekad nematys. Toks gyvenimas žmogui yra kalėjimas. Dėlto nėra ko stebėtis, kad iš sovietų valdomų plotų žmonės veržiasi laisvėn, rizikuodami net savo gyvybe. Sakoma, kad vien 300.000 Sov. Sąjungos žydų norėtų išvykti užsienin. O kur kitos tautybės! Jų taip pat susidarytų dešimtys ir šimtai tūkstančių. Tai žmonės, kuriems laisvė yra verta didžiausios rizikos. Jie nėra kokie maniakai, avantiūristai, kriminalistai. Ir jeigu jie bando pasinaudoti keleiviniams lėktuvams, tai tik tam, kad pasiektų laisvą kraštą, nes jie kito kelio neturi. Jokių būdu negalima jų lyginti su Amerikos avantiūristais, kuriems pabėgimas lėktuvu tapo mados reikalu.

Tokioje šviesoje matytini mūsų tautiečių Brazinskų ir Simokaikių atvejai. Tai bandymai prasiveržti laisvėn, rizikuojant savo ir kitų gyvybe. Tai vergų bėgimas iš vergijos, kuriai nematyti galo. Kad taip yra, liudija pastarieji įvykiai su žydais ir lietuviais. Jie sugriovė mitą, plačiai skleidžiamą sovietinės propagandos, kad Sov. Sąjungoje po Stalino mirties atėjo laisvė ir kad dabar visi laisviai gali atsidusti. Tokį išpuolį sovietai stengiasi sudaryti savo turistams, neišskiriant nė kunigų. Pastaruoju metu lankėsi Sov. Sąjungoj gana gausūs būrys italų kunigų turistų. Propagandos specam ten labai nesunkiu nuslėpti vergiją ir parodyti vien gražiškas puses. Kad Sov. Sąjungoj ir jos okupuotose kraštuose vyrauja laisvė, jie gali išsigirti net iš tenyškųjų vyskupų, kuriems įsakta taip kalbėti. Žinanties tikrąją būklę tai nėra naujiena, bet naviems užsienio turistams tai gali būti viliojanti meškerė. Jei Sov. Sąjungoj vyrautų laisvė, tai veržtusi žmonės ten iš visų kraštų. Deja, taip nėra. Bėga žmonės iš Sov. Sąjungos. Jų tarpe yra nemažai tokių, kurie ten anaipol nebuvo vargšai. Pvz. rašytojas A. Kuznecovas, prof. Docenka, Stalainė, Guzenko... Nevienas iš pabėgėlių, atsidūrusių laisvuose kraštuose, sunkiai verčiasi, bet dėl to jie nesigaili. Lengviau vargti laisvėje nei būti pasiturintū vergijoje. Sunku yra žmogui be tėvynės, bet dar sunkiau jam tėvynėje, paverstoje kalėjimu.

KANADOS ĮVYKIAI

AŠTRIAI PUOLAMAS PREMJEERAS

I šalčio sukaustytą Kanadą iš šiltųjų Azijos kraštų grįžo premjeras P. E. Trudeau, kurio laukia karštos diskusijos federaciniame parlamente ir eilė lig šiol atidėliotų problemų. Opozicijos vadars R. Stanfieldas Toronto tartame žodyje pareikalavo finansų ministro E. Bensono atstataidindimo, o premjerui P. E. Trudeau pasiūlė ir toliau pasilikti užsienio kraštuose, jeigu nežada imtis jokių priemonių nedarbai sumažinti. R. Stanfieldas pritarė P. E. Trudeau dalivavimui Britų Bendruomenės konferencijoje Singapūre, bet sakėsi negalįs pateisinti premjero 20 dienų trukusių kelionių ir kitus Azijos kraštus tokiu nevykusiu laiku, kai Kanada spaudžia nedarbas ir kai jo vyriausybė nedaro jokių sprendimų. Toronto „Telegram“ dienraštis išsijė karikatūra, vaizduojančią sugrįžusio premjero P. E. Trudeau pirmą susitikimą su žurnalais. Vienas jų klausia: „Kaip ilgai žadate viesėti Otavoje?“ Šio dienraščio čekų kilmės politinis komentatorius Lubor J. Zink pranešė iš Otavos konstatuoją didėjantį „trudeau-manijos“ nuosmukį parlamente ir laikraštininkų eilėse. Jis netgi prisimena kadaise įvykusį J. Diefenbakerio populiarumo kritimą, kuris tada baigėsi liberalų atėjimu valdžion. Išvedęs šią paralelę, L. J. Zink nęgarantuoja, kad ir šį kartą rezultatai bus panašūs, nes P. E. Trudeau ir J. Diefenbakeris yra skirtingų plunksnų paukščiai. Toronto „The Globe and Mail“ dienraščio bendradarbis George Bain premjerui P. E. Trudeau pasky-

rė angliška proza sueiliuotą baladę „Čia nėra nieko gero — grįžk atgal“, siūlančią prateisti keliones užsienyje. Laikraščiu vedamieji reikalauja naujo biudžeto, pajamų mokesčių sumažinimo, veiksmingų priemonių nedarbiu likviduoti.

Finansų ministeris E. Bensonas pristatė federaciniame parlamente planą įsteigti valstybinei investicijų bendrovei „Canada Development Corporation“, kuri kanadiečių pinigais plėstų pramonę Kanadoje. Šio sumanymo tikslas autorius yra buvęs finansų ministeris W. Gordon, panašų pasiūlymą padaręs jau 1963 m. Naujajai bendrovei pradinį \$250 milijonų kapitalą parūpintų federacinis išdas, o vėliau jį parduotų 200 milijonų šerų po \$5 tik Kanadoje gyvenantiems asmenims ar Kanados piliečiams. Nė vienam jų nebūtų leista išgyti daugiau kaip 3% bendro šerų skaičiaus. Bendrovė nebūtų priklausoma nuo valstybės, bet pagrindinį balsą su 10% šerų turėtų federacinė vyriausybė. Sukauptas kapitalas leistų steigti kanadiškąs įmones, nepriklausomas nuo užsienio kontrolės.

Britų Kolumbija švenčia išjungimo į Kanados federaciją šimtmetį. Sukaktuvinė data yra š.m. liepos 20 d., tačiau iškilmingų jau pradėtos 1971 m. iškilmingų sutikimu sostinėje Viktorijoje. Specialus šimtmečio karavanas su Britų Kolumbijos istoriniais eksponatais aplankys visas žymesnias provincijos vietas. Kaip ir paprastai tokiais atvejais, gegužės 3-12 d.d. lankysis karalienė Elzbieta su

Toronto lietuviai ir kitos tautybės sausio 30 d. demonstruoja rotušės aikštėje, protestuodami prieš V. Simokaikių nubaudimą mirtimi Vilniuje

Demonstracijos už Simokaikių laisvę

Gausios demonstracijos Toronto, Otavoje, Hamiltone — Kanados Žydų Kongreso telegrama • V. Simokaikių mirties bausmė pakeista penkiolikos metų darbo stovykla

Kaip S. Kudirkos, taip ir V. Simokaikių atvejis sukėlė spontaniškas demonstracijas S. Amerikos miestuose. Jose dalyvavo ne tik lietuviai, bet ir kitataučiai. Antai, Toronto dienraštis „Star“ dar prieš demonstracijas paskelbė kanadiečių pasirašytą laišką, kuriame klausama, kodėl niekas neprotuoja prieš lietuvių pasmerkimą sušaudyti. Tai buvo ženklas, kad V. Simokaikių likimu buvo susidomėję ne tik lietuviai. Tai pasitvirtino ypač Toronto lietuvių surengtoje protesto demonstracijoje prie rotušės sausio 30 d. Joje dalyvavo apie 800 asmenų, kurių tarpe matėsi: adv. A. Maloney, parlamento atstovas Trotter, Toronto miesto valdybos nariai T. O'Donohue, W. Boytchuk, lenkų delegacija, čekų grupė, estai, latviai, ukrainiečiai ir kt., angliškiosios spaudos, televizijos ir radio atstovai. Truputį po 12 val. pasipylė minia su plakatais, smerkiančiais sovietinį imperializmą ir jo teismo mirties bausmes. Dėvus ženklą, visi susitelkė ties pakylėta, kur buvo įrengti garsiakalbiai. Organizacinio komiteto vardu atidaromąjį žodį tarė L. Svėgdaitis ir pakvietė miesto valdybos narį W. Boytchuk prabilti burmeistero vardu. Šis pasveikino susirinkusius ir pabrėžė:

Jūs esate tikri atstovai laisvųjų žmonių, kurie atmeta sistemą, atimančią laisvą tiem žmonėm, kurie, kaip ir mes, yra laisvės kovotojai, bet nėra laisvi... Šiandieną gresia pavojus jauno lietuviu gyvybei. Kas

princų Pilypu ir princese Ona. Dėmosio centre betgi bus lakūn lenktynės iš Britanijos Abingdon karo aviacijos bazės ir Patricia Bay aerodromą prie Viktorijos. Pagal lėktuvų tipus lenktynių dalyviai bus suskirstyti į keturias grupes. Skrydžio planus jie paruos patys, bet Kanadoje turės privalomus nusileidimus Kvebeko mieste, Otavoje, Winnipege. Regioje ir Kalgaryje. Laimėtojų laukia pirmoji \$50.000 premija ir specialio premjero trofėja — aliuminiais skulptūra. Per trumpą laiką lenktynės dalyvauti jau užsiregistravo apie 200 žmonių, jų tarpe žymiausia amerikiečių lakūnė Margaret Mead ir žymiausia britų atstovė Sheila Scott. Dalviamis teks įveikti nelengvą 5.850 mylių nuotoli Lenktynių administracinius reikalus rūpinasi specialiai sudaryta korporacija, vadovaujama aviacijos maršalo C. L. Annis Otavoje.

gali žinoti, kieno gyvybei grės pavojus rytoj? Mes težiome vieną: gyvybės liks sumaikintos, jeigu mūsų vyriausybė tylės.

Demonstracijos dalyvių reikalavimus vyriausybei išreiškė organizacinio komiteto atstovas V. E. Gruodis. Jis apeliavo taigpi ir viešąją opinią, prašydamas paramos, kad V. Simokaikių mirties bausmė būtų pakeista. Jis perskaitė Kanados Žydų Kongreso pasiųstą telegramą Sov. Sąjungos prez. Podgornui. Stai jos tekstas:

Laikraščiai pranešė apie Vilniaus teismo paskirtą mirties bausmę Vytautui Simokaikiui. Remdamiesi humanistiniais motyvais, prašome jo pasigalėti ir išgelbėti jo gyvybę. Šioje žiaurioje bausmėje mes matome tęsinį politikos, kuri buvo parodyta mirties bausmėmis Leningrado teismo ir vėliau pakeistomis. Kanados Žydų Kongresas 280.000 Kanados žydų vardu tikisi, kad ir ši bausmė bus pakeista.

Telegramą pasirašė Kongreso pirm. adv. Monroe Abbey. Toronto žydai demonstracijoj negalėjo dalyvauti, nes buvo šeštadienis, bet atsinešti pritarantį laišką. Ilgesnį kalbą pasakė žymusis Toronto advokatas A. Maloney, kovotojas prieš mirties bausmę. Jis priminė V. Simokaikių pastangas pasiekti laisvę, pasmerkė jo nubaudimą mirtimi.

PLB VALDYBOS NUTARIMAI

Sausio 30-31 d.d. Klevelande įvykusiame PLB valdybos posėdyje apspartyta eilė reikalų.

Visuomeninėje srityje sutarta šaukti PLB valdybos, JAV Lietuvių Bendruomenės valdybos ir Kanados krašto valdybos bendrą posėdį gegužės pradžioje. Pagrindinis tos konferencijos klausimas bus Bendruomenės plėtros dalyvavimas politinėje veikloje. Taip yra nutaręs senesniai įvykęs JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos suvažiavimas. Be to, gauta nusikundimų iš kraštų, esančių už JAV-bių Bendruomenės ribų, kad kritiškoms bėgančių į laisvę dienomis visos dėmesys buvo nukreiptas tik į Jungtines Valstijas, paliekant kitų kraštų bendruomenes be reikiamos skubios informacijos ir vadovavimo. Yra ir kitų reikalų. Vienas tokiu būtu finansinė PLB valdybos būklė.

Jaunimo kongreso reikalai — sudaryti ir patvirtinti jaunimo kongreso finansų komitetas. Pirmininku sutiko būti dr. J. Kazickas, žinomas finansininkas ir kultūrininkas Niujorke. Ko-

mi ir pareiškė: „Tokios demonstracijos neabejotinai įvyks visame pasaulyje ir, tikiuosi, jų rezultatas bus pasmerktojo pasigalėjimas“. Demonstracija baigta Kanados ir Lietuvos himnais.

Netrukus radio stotys pradėjo skelbti pranešimus apie demonstraciją. Apie ją kalbėjo ir abi televizijos stotys. Šeštasis kanalas parodė ir demonstracijos vaizdus. Tik devintasis teisingai nesuskubęs paruošti filmo.

Otavoje demonstravo ukrainiečių studentai prie sovietų ambasados, reikalaudami laisvės rašytojui Morozui, nuteisėjus 15 metų konc. stovyklos. Prie jų prisijungė Otavos ir Montrealio lietuviai, kurių buvo apie 70, o ukrainiečių apie 600. Studentai apelsiniais išdaužė porą sovietų ambasados langų ir susirėmė su policija. Spauda šią demonstraciją priskyrė tik ukrainiečiams, o viena televizijos stotis — lietuviams.

Buvo surengta demonstracija ir Hamiltone. Dalyvavo apie 200 lietuvių. Kalbėjo miesto burmistras, apyl. pirm. K. Mileris ir G. Breichmanas.

Sausio 31 d., dar neatvėsus demonstracijų įkarščiui, radijas paskelbė, kad V. Simokaikių mirties bausmė pakeista į 15 metų sunkių darbų stovyklą.

miteto nariai: S. Arūnas, A. Budreckas, R. Cerkeliūnienė, G. Kumpikaitė, J. Oniūnas, A. Sabalis, L. Šileikytė, V. Vėbeliūnas, V. Vygtanas, J. Ulėnas. Komiteto sudaręs PLB valdybos vicepirm. finansams dr. Majauskas painformavo, kad šiame komitete atstovaujamos visos pagrindinės ideologinės grupės, o taip pat ir visos trys amžiaus kartos. Nutarta finansų akciją pradėti didinti pobūdžio atsiskaikimui, pasirašyti PLB pirm. St. Barzduko, finansų komiteto pirm. dr. J. Kazicko ir jaunimo kongreso komiteto pirm. R. Sokoldskio.

Tautinio ugdymo srityje — jau atiduotas spaudai ilgai lauktas V. Čičiūno veikalas „Seima lietuvių bendruomenėje“. Ji leidžia PLB švietimo taryba, finansuojant JAV-bių Lietuvių Fondui. Spausdina seselių spaustuvė Putname. Platinimu rūpinasi PLB švietimo taryba.

Posėdyje taip pat buvo peržiūrėtas PLB valdybos darbo tvarkos statutas, padaryti jame reikalingi pakeitimai bei papildymai. A.

EXCH.
ATEITIS
5725 SO. ARTESIAN AVE.,
CHICAGO, ILL. 60639, U.S.A.

Pasaulio įvykiai

KETVIRTAM ŽYGIUI Į MENULĮ PAKILO AMERIKIEČIŲ ERDVELAIVIS „Apollo XIV“ su astronautais A. Shepard, S. Roosa ir E. Mitchell. Jo vadas A. Shepard yra pirmasis amerikietis, beveik prieš dešimtmetį mažų erdvelaivių „Freedom VII“ nuskrėdęs 302 mylias ir sėkmingai nusileidęs Atlante. Tada amerikiečiai buvo tik bepradėję svajoti apie orbitas aplink žemės rutulį. Dabar jau trečią kartą bus bandoma nusileisti mėnulyje. „Apollo XIII“ skrydis baigėsi laimingai nesėkme, kai netikėtai sprogo pagrindiniai deguonies tankai ir kai tik didelių pastangų dėka pavyko išgelbėti juo skridusius astronautus. Nuo „Apollo XIV“ priklausys trijų kitų suplanuotų skrydžių likimas. Jeigu ir šį erdvelaivį ištiktų nesėkmė, kiti skrydžiai greičiausiai būtų atšaukti. Pagrindinis „Apollo XIV“ erdvelaivis, kuriuo aplink mėnulį skraidys astronautas S. Roosa, yra pavadintas „Kitty Hawk“, o mažasis — „Antares“. Juo A. Shepard ir E. Mitchell vasario 5, penktadienį, nusileis kalnuotoje mėnulio dalyje netoli Fra Mauro kraterio. Nusileidimui šį kartą yra pasirinkta gerokai žemesnė orbita — pagrindinis „Kitty Hawk“ erdvelaivis priartės prie mėnulio 11,5 mylios. Tokiam žemame augštyje atsiskyrusiam mažajam „Antares“ erdvelaiviui bus sutaupyta kuro nusileidimui, kuris kalnuotoje vietovėje gali būti nelengvas. Numatomi du apie 10 valandų trukantieji astronautų A. Shepard ir E. Mitchell pasivaikščiojimai, eilė eksperimentų, uolų rinkimas. Spalvota televizijos laida iš mėnulio bus perduota abiejų pasivaikščiojimų metu: vasario 5, penktadienį, apie 9 val. ryto ir vasario 6, šeštadienį, apie 6 val. vakaro. Transliacijų laikas gali šiek tiek pasikeisti, nes dėl blogo oro Cape Kennedy buvo suvėlintas „Apollo XIV“ išsivimas į erdves. Šį kartą astronautai turi ir atsarginį siustuvą nespavotoms televizijos laidoms. Nusileidimo mėnulyje gali takti atsiskirti, jeigu nepavyks pataisyti „Kitty Hawk“ ir „Antares“ erdvelaivių sujungimo sistemoje pastebėtų mechaninių sutrikimų.

Jordanijos. Jungtinių Tautų specialaus atstovo G. Jarringo vedamos taikos derybos pagrindinis punktas yra paliaubų pratęsimas. Arabų spaudos pranešimais, Egipto, Jordanijos, Sirijos ir Irako kariuomenės jau yra pasirošusios karo veiksmams. Kairiuose Egipto miesteliuose netgi buvo praversti manevrų pobūdžio puolimai. Tikimasi, jog G. Jarringui pavyks išsikovoti paliaubų pratęsimą. Arabų vykdomas žvanginimas ginklas greičiausiai tėra propagandinio pobūdžio.

STIPRINA PUOLIMUS

JAV aviacija P. Vietname pastaruoju metu gerokai sustiprino komunistų partizanų bei S. Vietnamo karių bombardavimus Kambodijoje ir Laose. Ypatingas dėmesys yra skiriamas tikimo linijoms. Pasigirsta spėjiojimų, jog P. Vietnamo kariuomenė gali bandyti įsiveržti į pietinį Laosą ir atkirsti pagrindinį Ho Chi Minh kelią. Bombardavimuose kasdien dalyvauja apie 500 amerikiečių lėktuvų. Aviacijos vadovybė tikisi galėsianti atitraukti visas savo eskadriles iš P. Vietnamo iki 1972 m. pabaigos, palikdama tik patarėjus ir dalį techninio personalo. Valstybės sekr. W. Rodgers spaudos konferencijoje pareiškė, kad Amerika turi teisę naudoti karo aviaciją betkuriuoje buvusios Indokinijos dalyje kaip apsaugą P. Vietname sumažintiems savo kariuomenės daliniams.

BERLYNO PROBLEMA

R. Vokietijos diktatorius W. Ulbrichtas po 18 metų staiga sutiko atnaujinti telefono ryšius tarp Rytų ir Vakarų Berlyno. Susidare išpuolis, jog Maskva yra pasiryžusi padaryti nuolaidų Berlyno klausimu, nes be jų J. Vokietija negali ratifikuoti su Lenkija ir Sovietų Sąjunga pasirašytų sutarčių. Šią viltį, deja, vėl palaidda J. Vokietijos pradėtas susisiekimo su V. Berlynu trukdymas. Priėstas — grynai politinės. Sovietų ir vokiečių kompartijų vadams nepatinka V. Berlyne įvykęs Bonnos parlamento liberalų suvažiavimas. V. Vokietijos prez. G. Heine-mann atidaryta žemės ūkio paroda ir net paties kanclerio W. Brandto vizitas.

LANKESI E. GIERIKAS

Lenku Szczecinu pavadintame buvusiam Stettine vėl bandė streikuoti 12.000 A. Warskio laivų statyklos darbininkai. Miesto susisiekimo tarnautojai. Streikas buvo užbaigtas, kai iš Varšuvos atskrido naujasis kompartijos vadars E. Gierekas. Pokalbio tema neskelbiama, nes jam greičiausiai teko pažadėti eilę nuolaidų darbininkams.

Lenkijos žinių agentūros pranešimu, vidaus reikalų ministeris Kazimierz Switala buvo pakeistas Franciszeku Szlachcicu. Kompartijos ekonomistų taryba atidėjo naujo premijų plano įvedimą gamyklose. Jo tikslas buvo pakelti darbo lygį ir pagerinti gaminių kokybę. Dabar nutarta šį planą pirmą išbandyti keliose įmonėse.

PAVYKES BANDYMAS

Po ilgokos tylos Sovietų Sąjunga pagaliau paskelbė, kad jai pavyko į Veneros planetą nuleisti instrumentais aprūpintą erdvelaivį „Venera VII“, kuris 20 minučių siuntė pranešimus žemėn. Pasirodo, Veneros temperatūra yra 475 laipsniai C., o atmosferos spaudimas 90 kartų didesnis nei žemėje. Sie duomenys tik patvirtino ankstyvesnius mokslininkų spėjiojimus, kad dėl didelio karščio Venera negali turėti deguonies. Net geriausioms apsaugos priemonėms aprūpinti astronautai negalėtų atlaikyti Veneros karščio ir atmosferos tankumo.

BAIGIASI PALIAUBOS

Vasario 5 d. baigiasi karo paliaubos tarp Izraelio, Egipto ir

Tėviškės Žiburiai — lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: K. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Rėmėjo prenumerata \$10
Skelbimui ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
Tel. 368-6813

TIKINČIOSIOS LIETUVOS DIENA

Kanados Lietuvių Katalikų Centras nutarė skelbti specialią maldos dieną už Lietuvą pirmąjį kovo sekmadienį

Kanados L. Katalikų Centras, suorganizuotas maždaug prieš metus laiko specialiaime suvažiavime, vėl buvo susirinkęs posėdžio š. m. sausio 21 d. Toronto Prisikėlimo par. posėdžių kambaryje. Posėdį pradėjo pirm. dr. J. Sungaila, malda sukalbėjo kun. P. Barius, OFM. Pirmininkas pranešė, kad Centras buvo pristatytas Kanados katalikų vyskupų konferencijos pirmininkui arkivyskupui A. Plourde ir tu vietovių vyskupams, kuriose yra lietuviai. Iš jų gauti atitinkami atsakymai. Spaudos bei informacijos komisija išsiuntinėjo Vilniaus arkivyskupijos kunigui slaptąjį raštą katalikų ir nekatalikų spaudai. Jis buvo atspausdintas kairiuosiuose laikraščiuose, o didysis Toronto dienraštis "Star" tuo klausimu parašė net vedamąjį. Minėtasis raštas taipgi buvo išsiuntinėtas Kanados katalikų vyskupams ir evangelikų vadovaujantiems asmenims. Centro iniciatyva buvo paruoštas atspaudas kun. prof. St. Ylos paskaitos ir išsiuntinėtas lietuvių parapijoms bei kapelionams. Centro atstovus kun. P. Barius, OFM, dalyvavo laisvojo pasaulio lietuvių katalikų centro posėdžiuose Čikagoje, kur jis tebera formavimosi stadijoje. Jam vadovauja vysk. V. Brizgys, talkinamas K. Kleivis ir kitų. Kanados Lietuvių Katalikų Centras buvo numatęs išleisti informacinį biuletinį parapijoms ir organizacijoms, bet dėl laiko stokos tai nebuvo padaryta. Centro žmonės buvo užimti L. K. Mokslo Akademijos suvažiavimu ir dėlto kiti planai turėjo būti atidėti.

Centro veikla vyksta įvairiose komisijose. Veikliausios jų iki šiol buvo šios: planavimo, parapijų bei sielovados ir liturgijos. Jaunimo religinio auklėjimo komisija tebeįsako savo veiklai kelti. Ji krepšė specialia anketa į parapijų klebonus, mokyklų vedėjus ir kt., norėdama surinkti konkrečius duomenis apie dabartinę mūsų jaunimo būklę. Deja, ji tą anketa mažai kas atsiliepė. Tikimasi, ateityje ši komisija ras daugiau atramos savo planams. Pvz. vienas iš jos

planų — jaunimo rekolekcijos, vedamos penkių asmenų grupės. Yra ir kitų planų, bet jie reikalingi dar studijų ir parapijų vadovų pritarimu. Planavimo komisijos vardu artimiausios ateities veiklai dr. J. Sungaila pateikė keletą pasiūlymų. Juos apsvačius pirmiausia buvo nutarta skelbti. Tikičiosios Lietuvos Dieną pirmąjį kovo sekmadienį kiekvienais metais ir, kur galima, jungti su šv. Kazimiero švente. Tokia diena šiais metais bus kovo 7. Jos tikslas — malda už persekiojamus tikinčiuosius sovietų okupuotoje Lietuvoje, telkimas jiems paramos ir informavimas laisvojo pasaulio tikinčiųjų apie okupuotą Lietuvą. Ta proga numatyta kreiptis į vyskupus, prašant ganytojų laisvų bei pareiškimų ir kreipimosi į savo ganomuosius, kad melstųsi Lietuvos laisvės interncija. Lietuvių parapijos prašomos įsijungti į šią akciją, išgauti iš savo vyskupų atitinkamus pareiškimus, o savo šventovėse organizuoti specialias pamaldas. Tą sekmadienį lietuvių parapijos prašomos padaryti specialias rinklėvas religinei šalpai, kuri rūpinasi Lietuvos tikinčiųjų šelpimu.

Planavimo komisija taipgi pasiūlė surengti šį pavasarį studijų dieną, kurioje būtų nagrinėjamos dabartinės lietuvių parapijų problemos. Centro nariai šį pasiūlymą priėmė ir pavadė jį vykdyti planavimo, parapijų ir studijų komisijoms.

Išsklausius dr. J. Sungailos pranešimo apie lietuvių kryžių Midlande, prieita išvados, kad jo amžius nebeilgas ir kad reikia rūpintis naujo lietuviško kryžiaus statymu. Naujasis kryžius turėtų būti iš pastovios medžiagos, pvz. geležies. Projektą paruošti pavesta dail. T. Valiui, o dr. J. Sungaila sutiko ir toliau studijuoti konkrečias galimybes šiam planui įvykdyti.

Baigiantis posėdžiui, nutarta pasiųsti telegramas popiežiui Pauliui VI ir Kanados vyskupų konferencijos pirmininkui, prašant užtarti Vyt. Simokaitį, sovietų nuteistą mirti.

KRAŠTO VALDYBOS PRANEŠIMAI

ARTINASI VASARIO 16-JI. Tai mūsų tautos didžioji šventė. Paminkime ją visi pagal išgales kuo iškilmingiau ir kuo gausiau dalyvaudami minėjimuose. Tai mūsų solidariumo šventė, apjungianti mus tiek išeivijoje, tiek pavertę tėvynėje — tikėjime ir tautos prisikėlimą. Tikėjime, kad mūsų tauta bus vėl laisva ir nepriklausoma. Tikėjime taip, kaip mūsų pavertęji broliai ir sesės tuo tiki ir aukojasi. Įtraukime į Vasario 16-sios programą atlikimą mūsų jaunima, kad jis įsitrauktų į mūsų lietuviškąją veiklą ir geriau suprastų mūsų uždutį ir mūsų pavertę tautos rūpestį. Savo duosnia auka paremke tautos vadovus darbą. Vasario 16-ji yra geriausia data šiai aukai išteikti. Nepagailėkime dolerio aukos, nes mūsų pavertęji broliai negaili kančios ir gyvybės aukos.

MUS PASIEKĖ ŽINIOS, kad Vilniuje nuteistas mirties bausme Vytautas Simokaitis už mėginimą nukreipti lėktuvą į Švediją ir ten parašyti politinės glosbos. Jo žmona Gražina nuteista 3 metų sunkiųjų

darbų kalėjimu. Tai naujos komunizmo aukos šalia tūkstančių kitų, sudėtų per 25 metus komunizmo teroro. Krašto valdyba pasiuntė protesto telegramas Kanados ministeriui pirmininkui, Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui U Thant ir tarptautinės pabėgėlių komisijos pirmininkui Aga Khan. Visos apylinkės prašomos rengti protesto demonstracijas prieš šį žiaurų sprendimą paskirose vietovėse ir išteikti spaudai paruoštas deklaracijas. Pasikvieskite į šias demonstracijas mūsų kaimynus latvius, estus ir kitas tautas.

KAI KURIJOS APYLINKĖS yra susitelkę nemaža archyvinės medžiagos ir dažnai nėra kur jos padėti, o keičiantis valdyboms neretai ji visiškai žūsta. Valdyba prašo tokios medžiagos nenaikinti; reikaliui esant ir neturint kur jos padėti, persiusti ją krašto valdybai.

Krašto valdyba dar turi atspausdintų apylinkėms susirašinėti blankų. Apylinkės, kurios jų neturi, prašomos kreiptis į krašto valdybą — priimsime.

KLB KRAŠTO VALDYBA

Nusivylimas propagandine kova

Nervinė įtampa dažniausiai baigiasi išsakyimu to, kas jį slepia, erzina. Taip įvyko ir rusų kiniečių nervinio išpuolio metu.

Propagandinis puolimas

Kovo ir vėlesnių įvykių sukreista Maskva panaudojo visas turimas priemones puliti Kiniją. Šimtai laikraščių kurstė neapykantą Kinijos vyriausybei. Radijo siųstuvai 82 kalbom piktai kalbėjo raštingiems ir beraščiams. Straipsniai, aprašymai, kalbos, eilėraščiai ir šūkiai taravo tam pačiam tikslui. Rašytojas K. Semionovas paskelbė gabiai surinktų išpuosius prie Usurio. Rusų nervinis išsibėgėjimas neišvėrtė ir be lietuviu rašytojo Eugenijaus Matuzevičiaus tautos.

Ryškiausias ir būdingiausias sovietų propagandinis puolimas štai kaip skamba:

"Pastaruoju metu Kinijoje vėl iškilo priešsietinė banga. Miestų aikštėse, imonėse, įstaigose, kariuomenės daliniuose gyventojai nuteikiami prieš sovietus, kurie esą grąsino karu Kinijai. Kinijos spauda kursto neapykantą sovietams ir kitoms socialistinėms šalims, kurias maistai vadina revizionistinėmis ir net imperialistinėmis. Kiniečiai sąmoningai didina įtampą įvairiuose pasienio ruožuose, organizuoja ginkluotų dalinių įsiveržimus į sovietų valdas. Visos kiniečių panaudotos priemonės ugdo pavojingą įtampą.

Sovietai ryžtingai atmetė KL R vyriausybės terorizmo reikalavimus. Mes nesiekiamo net metro Kinijos žemės.

Kaip aiškinti KLR nusistatymą? Kinijos vadovai panaudoja nepaprastus priemones įtempti santykiams su sovietais, siekdami sumažinti kiniečių nepasitenkinimą ryšium su "didžiojo šuolio" nesėkme ūkio srityje. Ypač uoliai stengiamasi skleisti šmeižiančius prasimanymus prieš sovietus Pekinge, esą jie atsisakė remti tautinio išsilavinimo kovą, sudarę sąmokslą su imperialistais. Maistai tikisi puolimais sustiprinti savo partiją, nukreipti nepatenkintųjų dėmesį kitur, išplėsti Pekingo įtaką pa-

saulio revoliuciniame sąjūdyje, vadinamame "trečiajame pasauliulyje" (ūkiškai atsilikusiose naujosios valstybėse, G. G.) ir sukurti nepaprastą Kinijos galybę.

Pekingo vadai nepripažįsta socialistinės sandraugos, Varšuvos sutarties, savitarpio ūkinės paramos ir siekia jas išardyti. Jie tikėjosi, kad Českoslovakijoje laimės socializmui priešingos jėgos. Ir šiandieną jie siekia sukelti nesantaiką tarp sovietų ir Českoslovakijos. Pekingas jau nustojo puliti Šiaurės Atlanto Sąjungą ir kitas imperialistines organizacijas".

Kaltino spaudą

Dienraštis "Ženmin Zibao" nematė galimybės taikomosios priemonėmis išspręsti svarbiausius tarptautinius klausimus: gyvendinti visuotinį saugumą, nusiginkluoti, išnarpioti Vietnamo ir Artimųjų Rytų klausimus. Maoistai net nenori girdėti apie tarptautinės įtampos mažinimą. Jie kursto tarptautinę įtampą ir siūlo visus klausimus spręsti ginklu. Maotsetungas neseniai kėlė mintį, kad karas esąs neišvengiamas. "Sze fan Zibao" rašė: "Antrasis pasaulinis karas prasidėjo praėjus 22 metams nuo pirmojo pabaigos. Nuo antrojo pasaulinio karo jau praslinko 24 metai. Mes jau užuodiam ore parako kvapą". Maistai išmėsi priemonių visą gyvenimą išprausti ir karinius ryšius ir sustiprinti karinę paruošą. Kinijos vadovai ragina gyventojus ruoštis karui, o dienraštis "Guanmin Zibao" prideda: "Ruoškimės įprastiniam ir atominiam karui prieš sovietus".

Kiniečiai neatsiliko. Kiniečiai buvo žymiai veiklesni. Grasinančių šūkių, kuriuos skelbė Hsinua — žinioms perteikti įstaiga, klausėsi milijonai kiniečių. Taip pat milijonai dalyvavo masiniuose mitinguose. Vienas būdingų šūkių: "Jei rusai dar kartą mus užpuls, nušluosime juos nuo žemės paviršiaus!" Tokie ir panašūs grasinimai sklido per spaudą ir radijo siųstuvus (41 svetima kalba).

Abu kraštai naudojo tą pačią

Kiniečiai neatsiliko

Kiniečiai buvo žymiai veiklesni. Grasinančių šūkių, kuriuos skelbė Hsinua — žinioms perteikti įstaiga, klausėsi milijonai kiniečių. Taip pat milijonai dalyvavo masiniuose mitinguose. Vienas būdingų šūkių: "Jei rusai dar kartą mus užpuls, nušluosime juos nuo žemės paviršiaus!" Tokie ir panašūs grasinimai sklido per spaudą ir radijo siųstuvus (41 svetima kalba).

Abu kraštai naudojo tą pačią

Nesurašyti susitarimai

Pr. N. SAVENAS

Vienos apylinkės laisvės kovos, būdingos ir visai Lietuvai

Jau 1941 m. liepos pirmomis dienomis buvo visiems aišku, kad pražygiavę Lietuvą ir Latviją vokiečiai visai nesirūpina vietos gyventojų saugumu. Jie pražygiuoja ir palieka miškuose pasislėpusius visokius bolševikus karius bei ginkluotus vietos komunistus, kurie ėmė plėšikauti ir keršyti vietos gyventojams, jei šie tik buvo nepalankūs Stalino valdžiai bei dalyvavo sukilime. Tokių neprastytų miškų gyventojų daug telkėsi tarp Antazavės ir Alūkstos. Ypač daug jų telkėsi liepos viduryje, nes iš Lietuvos ir Kuršo visokie Maskvos pašlemėklai, nepabėgę pro Rygą ar kitas vietas, naktimis slinko į Jaunelgavą, per miškus padaugavę į Daugpilį, kur patogiaus persikelti per Daugavą ar nusikrauti į Gudiją.

Kankintojų būreliai

Taip prie Alūkstos Girioje, arba Šile, tokių susirinko nemažai būriai. Su Rokiškio, Dusetų ir Imbrado apylinkių rusais sentikiams jie vis dažniau ėmė komunistinių papročių kankinti ir žudyti žmones. Tai buvo bausmės būvusiu aižsargų šeimoms ir kitiems ištikimiesiems laisvai Latvijai, taip pat ir Alūkstos lietuviams, kurie mažiausiai pritarė Maskvai ir jos pašlemėklams. Iš Latvijos ateidavo kankintojų būreliai ir į Imbrado bei Antazavės apylinkes. Taip liepos gale nuo Šuviuko per siaurąsias Čiūrio ežero dalį, netoli Kleiveniškių arba Cibulynės, laiveliais persikėlė ir pašėimininkavo Šinukštų ir Palūnėšių apylinkėse, pailsėjo Didėjos skardžiuije ir vėl grįžo per Čiūrį. Dar dažnesni tokie neprastyti pašlemėklai lankydavosi Milgedžiu, Vaidminiu ir net Kumpuolių apylinkėse, vadovaujami vietinių, žinančių ir žmonių pavardes. Niekas 1941 m. liepos mėn. gale nebegalėjo ramiai miegoti naktį, nes nežinojo kada neprastyti svečiai užsuks ir plėšikaus. Jauni vyrai buvo labiausiai nesaugūs, nes girdėjosi, kad vieno ar kito jau įėjo, nori nubausti už 1941 m. birželio sukilimą.

Lietuvių partizanai

Aplamai, lietuviai partizanai buvo labai žmoniški. Jie suėmė eilę įtariamųjų ir komunistavusių, bet palaikė kelias dienas uždarę, patardė ir paleido namo apsimastyti. Sukilėlių karo lauko teismai tenėisė vieną kitą, paprastai skundus ir dalyvavusį trimuose. Teisėdavo juos tiesiogiai patys nenukentėję ir sušaudydavo nakčia kur nors atokiau nuo gyvenamųjų vietų miš-

merginas ir į jaunimo pasilinkminimus mes ir latviai jos visai nežiūrėjome — ejomės dienomis ir naktimis per tą sieną" ir juokėmės, pamojudami pastebėjusiu sienų sargams. Antara, mano puseserė Klemutė su latviaite Zenta ir Lote atvažiuodavo kas savaitę dviračiais. Ir jos "nežinojo" kur ta siena, nors gyveno 17 km nuo tos sienos. Taip mūsų "žvirbulis, strazdinai ir lapsa" lankydavosi pas mus per visas atostogas. "Žvirbulytei" rūpėjo senutė; ją siuntinėdavo silpnokos sveikatos motina. "Strazdytei" (Lotei) rūpėjo išnėkinti nuo pamotės, o "Lapsa" (Zenta) kažkodėl traukė Antazavės kalvotos apylinkės ir vaizdai. Antara, jai dažnai parūpdavo Marimontas, kur jos senelis (netikras) Zvainieks nuomojo seniau malūną ir, matyti, motina jai dar mažytę įkvėpė tam tikro šioms apylinkėms ilgesio. Taip "Lapsa" važiuodavo praleisti saulėlydžių ir Bradesių kalvas, kokių ji nei savo tėviškėje, nei kitur nebuvo mačiusi. Ir kai jos 1938 m. vasarą dviračiais apvažiavo beveik visą Lietuvą, juokėsi įkliuvo prie Vištyčio: būdė įvažiuoti į Seinų sritį. Jos pasakodavo apie gražiausius saulėlydžius Vištyčio, Anykščių, Merkinės apylinkėse. Tada jos neturėjo jokių leidimų, todėl, su laikytos prie administracijos linijos, paprašė paskambinti Antazavės policijai arba vienai sienos baro vietovei, paaiškindamos, kad ten jas geriausiai visi žino kaip du paukščius ir laputę. Juokdamiesi mūsų sienos sargai prie Vištyčio jas paleido, nes ką gi darysi su trimis iš Latvijos gimnazistėmis, kurios mano, jog Latvija ir Lietuva turėtų būti viena valstybė. Grįžusios pas mus linksmam pasakodavo, kad jos tikrai priklausančios Lietuvai-Latvii Vienybės Draugijai. Abi latvaitės tada sakydavo, kad jos norinčios ištėkėti už lietuvių evangelikų, o iš bėdos — ir už lėšius, t. y. katalikų. Tada jos žavėjosi ateitininku moksleiviu "Gantos Draugo" eklusursija, pavasarininkų kongresu Kaune. Žodžiu, jau tuo metu alūkštiškiu jaunimo tarpe galima pastebėti ir pirmi latvių ir lietuvių susigijimo pradai ir nepaisymas vokiečių pastorių šimtmečiais skelbtos neapykantos.

(Bus daugiau)

AR JAU SUMOKEJOTE "TĖVISKĖS ŽIBURIŲ" PRENUMERATĄ UŽ 1970 METUS?

A + A
J. Cipariui

mirus, jo dukrai STASEI GAIDAUŠKIENEI, sūnams J. CIPARIUI, P. CIPARIUI ir jų šeimoms, liūdesio valandoje reiškiamė nuosirdžią užuojautą —

Kazys ir Regina Butkevičiai
Stasė ir Vincas Zadurskiai
Arūnas ir Danutė Stosiai

A + A
Cipariui,

mylimam Tėveliui, mirus, dukrą ponį STASĘ GAIDAUŠKIENĘ su šeima ir sūnus su šeimomis giliai užjaučiame bei kartu liūdimė —

A. S. Steigvilai

ISPŪDINGA ŽVAKIŲ EISENA

Kalifornijos lietuviai studentai surengė nakties demonstraciją

• Puikus Los Angeles arkivyskupo laiškas

ALGIRDAS GUSTAITIS

Simokaičių giminėli sudarytas Los Angeles lietuvių komitetas buvo numatęs tik vieną demonstraciją: pirmadienį, sausio 25 d., 3 v. p. p., prie "Los Angeles Times" rūmų, dalyvaujant tik moterim ir vaikams. Manyta, kad tuo bus labiau atkreiptas dėmesys į nežmoniską rusų sprendimą, sunkaus kalėjimo bausmės nuteisiant nešėją Gražiną Simokaitienę.

Sausio 21 d. vakare, vykstant spaudos komisijos posėdžiui, atvykęs Uogintas Kubilius pranešė, kad jaunieji studentai organizuoja eisena su žvakėmis prie komiteto centrinių rūmų, esančių Los Angeles miesto centre, aplink didžiulį iš Lietuvos kilusio skulptoriaus J. Lipchitzo kūrinių. Nustebta jaunimo entuziazmu ir vienbalsiai priarta jaunųjų pastangoms (spaudos komisijos daugumą irgi sudarė jaunosios). Iki po vidurnakčio buvo rašomi benuraraščiai, atsisaukiami amerikiečių ir kitai užsieniečių spaudai. Vienas jų taip skamba:

KODĖL RUSAI ŽUDY LIETUVIUS SOVIETŲ SĄJUNGOJ?

Nenuodžiūvus spaudos dažams apie Simą Kudirką, kurio tragiška istorija visi žino, AP ir kitos užsienio spaudos agentūros iš Maskvos pranešė, kad rusai okupuotoj Lietuvoj mirties bausme nuteisė lietuvi Vytautą Simokaitį, bandžiusį su žmona Gražina pasiekti Švediją.

Kodėl mirties bausmė? Ar todėl, kad rusai yra okupavę Lietuvą ir tenai gali bausiti ir žudyti pavertusius kada tik nori? Ar todėl, kad Simokaitis nori gyventi laisvame pasaulyje? Ar todėl, kad jo žmona nori jų būsimą kūdikį gimdyti ir auginti laisvame pasaulyje, kur galima pasirinkti religiją, mokyklą, darbą, kur galima skaityti įvairių nuomoninių spaudą, kur yra teisingumu paremta teisų sistema? Ar todėl, kad norėjo pranešti laisvam pasauliui, kokiai yra gyvenimas komunistų Rusijoje po Stalino mirties, kai iš ten nuolat kalba apie pasaulio taiką, laisvę ir žmonių lygybę? Ar todėl, kad norėjo grynais faktais palyginti gyvenimą po vieną ir kita sistema? Ar todėl, kad lietuviai nenori būti pavertę?

Jų tėvynė Lietuvą okupavo rusai. Tegu rusai grįžta iš kur ateję, ir nebus tokių bėgimų, nebus kraunų persunkto melo, upėmis tekančio pro geležinę uždangą, pro cementinę Berlyno sieną, pro mirties spąstus bei raketomis nusiaubtą Pietų Vietnamą.

Tegu komunizma garbinantieji vyksta pas rusus komunistus ir tenai pasilieka. Neseniai įvykęs Leningrade žydų teismas pasauliui plačiau pravėrė akis apie religinę, tautinę priepasaudą Sovietų Sąjungoj. Tie žydai tenorėjo išvykti į jų laisvą Izraelį. Simokaitis su žmona tesiekė laisvės, kuri jiems uždrausta jų teisėtoje Lietuvoje.

Mūsų draugai amerikiečiai, vyrai, moterys ir vaikai: meldžiamės jus, prašykitė, kad rusai neždėtų nekaltų lietuvių okupuotoj Lietuvoj, kad iš jos pasitrauktų ir savo žemes.

Eisena su žvakėmis

Sausio 22 d., 9.30 v.v., aplink įspūdingą, didelių vandens baseinu apvestą Lipchitzo kūrinių Los Angeles centre, užsėdę žvakes pradėjo vaikščioti apie 200 lietuvių, daugiausia jaunimas, nors daug buvo ir vyresniųjų. Viskam vadovavo jaunuolis Rimantas Zukas, globojamas Uoginto Kubilius. Studentai buvo nupirkę šimtus žvakių. Sviesoms atsimušant į vandenį, aplink susiglaudus porai šimtų veidų, susidarė nepamirštamas vaizdas. Amerikiečiai ir lietuviai padarė nuotraukų.

Buvo radijo stoties KABC reporteris, "Herald-Examiner" reporteris, gal ir kt. Su jais kalbėjosi Zukas ir Kubilius. Sausio 23 d. "Herald-Examiner" įsidėjo net per penkias skiltis įspū-

dingą jų fotografo nuotrauką demonstrantų miniai sulinkus prie degančių žvakių apie didžiulį baseiną, apvestą marmuro sienelėmis.

Vaikščioti apie dvi valandas. Iš muzikos centro rūmų pasipylė koncerto klausiusi tūkstantinė publika. Jaunimas jiems aiškino eisenos prasmę. Su širdgėla, palankumu klausėsi žmonės, mielai rašėsi peticijas, dažnai pasidėję vienas kitam ant pečių. Peticijos (apie 300, kiekvienoje po 18 parašų), bemačiant buvo užpildytos.

Beldžiame į "Los Angeles Times" duris

Didžiausias Kalifornijos dienraštis, sekmadieniais turintis virš milijono tiražą, yra nepalankus lietuviškiems reikalams. Taip, jie parašo vedamųjų, ideidams paslankių karikatūrų, bet daro tai ne lietuvių gindimui, o kritikuodami JAV vyriausybę ar liedsdami europinę politiką. Krūvas jiems parašomų lietuviškių reikalais laisvų metų krepši, bet paskelbia mums nepalankių laisvų. Gautus priešingus laisvų irgi meta krepšin. Piktą, bet turtulioai tuo būdu patys ruošia sau virvę.

Uogintas Kubilius su Rimantu Zuku iš anksto buvo susiskambinę su "Los Angeles Times" redakcija ir susitarė, kad jie eisenos su žvakėmis lauks apie 11.20 v.v. Kaip tik tuo laiku žvakių eiseną, nusistėjus per du bloku, priėjo prie milžiniškų redakcijos rūmų. Jų pagrindinės varinės durys buvo užrakintos. Eisenos vadovas Zukas perskaitė peticiją ir įspraudė pro duris. Visi nuėjome prie šalutinį durų, kur vadovai išsiskaukė vieną redaktorių, reporterį, jiems perskaitė ir įteikė peticiją, žodžiu pareiškė eisenos tikslą.

Eisenoje muzikos centre ir čia prie "LA Times", buvo nesėdami du dideli anglų k. plakatai: "SSSR yra tautų kalėjimas. Leiskite mūsų žmonėms išvykti" Iš dalyvių girdėjosi šūkiai: "Mes laimėsime" (We shall overcome), "Laisvės Lietuvai!" ir pan.

Arkivyskupo pareiškimas

Komiteto nariai Uog. Kubilius ir kun. R. Kasponis lankėsi pas Los Angeles arkivyskupą Timothy Manning, kuris jiems atvykus jau buvo parašęs ir pasirašęs pareiškimą spaudai. Ta pačią sausio 22 d. arkivyskupo pareiškimas buvo padaugintas, išsiuntinėtas pagrindinei amerikiečių spaudai, radiui, televizijai. Per vieną didelę radijo stotį girdėjau jo dalį paskaitę. Ten pasakyta, kad lietuvių kalba yra seniausia Europoje, kad Lietuvos istorija žinoma nuo XIII a. Arkivyskupas pareiškimą pradėjo taip:

Two recent incidents renew in our hearts our sorrow and tears for a valiant nation. These incidents involve the forced abduction of a Lithuanian seaman from protection of our Coast Guard, with whom he had sought asylum, and the cruel and inhuman sentences passed by the Soviet Union upon a young Lithuanian and his wife who dared to strive for freedom.

These incidents point up in dark colors one of the great tragedies of our times, namely, the enslavement and repression of a proud nation who had lived peacefully on the shores of the Baltic from time immemorial. Their history as a nation goes back to the thirteenth century; their language is the oldest in Europe today. Their modern independence was won in 1918.

Arkivyskupo pareiškimai išsiuntinėti ir pagrindinei lietuvių spaudai.

MOHAWK
FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRŲS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

TAISOMĖ IR APTRAUKIAME KEDES IR SOFAS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X-9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Dabartinės Lenkijos mieste Vroclave, buvusiam vokiečių Breslau, įsisteigusių dainų ir šokių sambūrio „Vilnelė“ nariai — Žukauskų šeima

Demonstracija dienraščio patalpose

Rašo ALGIRDAS BUDRECKIS iš Niujorko

Paskutiniu metu sėdėjimas (sit-in) tapo protesto priemonė. Radikalūs studentai bei juodųjų militantai ypač išgarsėjo naudodami sėdėjimo taktiką universitetuose ir miestų rotušėse. Sėdėjimas primena vadinamąją itališką streiką. Atseit, protestuotojai užima viešą patalpą arba kontorą tol, kol „valdžia“ nusileidžia.

Toks sėdėjimas kaip Lietuvos klausimo kelimo priemonė nėra įprasta. Esą toks metodas „nemandagus“ ir „neekultūringas“.

Tylos uždanga

Kaip bebūtų, protesto sėdėjimas buvo sėkmingai panaudotas prieš amerikiečių spaudos „tylos uždangą“ Pabaltijo klausimu. Visiems lietuviams gerai žinomas politiškas įtakingo dienraščio „New York Times“ nusistatymas ignoruoti baltiečių ir nepasidinti straipsnių, nei laisvų apie Lietuvą. Atrodo, jog „New York Times“ manė, kad Brazilskai yra žydų kilmės, tad ir buvo teigiamų aprašymų apie juos išbėgimą iš Sovietų Sąjungos. Vėliau, kai paaiškėjo, kad Brazilskai lietuviai, „New York Times“ entuziasmas atslugo. Šis laikraštis net panaudojo TASSO šmeižiančius pranešimus. Mūsų veiksmų bei veikėjų memorandumai ir laišukai buvo redaktorių ignoruojami.

40 jaunuolių

Jaunieji baltiečių aktyvistai, susibūrę BATUNE (Baltic Appeal to the United Nations), užsimojo priversti „New York Times“ pasiaiškinti, kodėl vykdomas „tylos šakmoksas“ prieš estus, latvius ir lietuvius. Kilo mintis suorganizuoti demonstraciją. Šios idėjos pradininkai buvo jauni estų veikėjai. Mintis buvo tokia: liberalus „New York Times“ dažnai pritaria radikalui bei liberalų studentų protestams prieš „establišmentą“, bent jau protestus plačiai aprašo. „New York Times“ yra liberalų „establišmento“ organas. Tad kodėl nepanaudoti jų pačių ginklo prieš juos?

1970 m. spalio 24 d. 12 val. 20 min. maždaug 40 baltiečių jaunuolių susirinko „New York Times“ pastato priekyje. Jie užblokavo tris įėjimus taip efektingai, kad niekas negalėjo nei įeiti, nei išeiti. Visi sėdėjo ant grindų su plakatais, kurių šūkiai buvo nukreipti prieš „New York Times“ redakciją: „Ar Pabaltijo surusėjimas nėra tinkama žinia?“ „Ar Times prisirišęs prie administracijos skverno?“ „Times politika yra spaudos laisvės farsas“ ir pan.

Ko norite?

Kiti BATUNo demonstrantai laukė dalinio lapelių praieiviams. Lapeliai dėstė, kodėl vyksta protestas prieš „New York Times“. Stebėtojų minia didėjo. Prieš pat demonstraciją BATUNo žmonės pranešė „Daily News“, „Associated Press (AP)“ ir televizijos kanalų (NBC, ABC, WINS) redaktoriams, kad vyksta protesto demonstracija prieš „New York Times“. Netrukus atvyko policija ir kitų laikraščių reporteriai. Net „New York Times“ redaktoriaus atstovai nusileido liftu ir priėmė paklausti demonstrantų, ko jie nori. Demonstrantai pareiškė, kad jie išsiskirstys tik po pakalbėjimo su redaktoriaus Clifton Daniel. „NYT“ teisinis patarėjas James Goodale demonstrantų atstovams pranešė, kad tą dieną įstaigoje nėra Daniel, bet, kad jis, t.y. Goodale, sutinkas gauti demonstrantų atstovams pasimatymą su Daniel trečiadienį. Gavęs laikraščio atstovo pažadą, jaunimo būrys tvarkingai išsiskirstė.

Trečiadienį, spalio 28, BATUNo delegacija ansilankė pas Clifton Daniel. Delegacija sudarė Nastutė Umbrazaitė, dr. Heino Ainso, estas BATUNo pirm., Andres Juriado, estas, ir Ints Rupners, latvis. Juos priėmė C.

Daniel, vyr. redaktorius Harry Schwartz ir miesto žinių redakcijos reporterė panelė Blau.

Redakcijos kambaryje

Šis pasikalbėjimas, tiksliau tariant, džentelmeniška konfrontacija buvo reikšminga Pabaltijo informacijų sklaidimui.

Baltiečių delegacija pradėjo diskusijas, pateikdama klausimą: ar „NYT“ redaktoriai vykdo Pabaltijo valstybių ignoravimo politiką ar tas ignoravimas eina iš žurnalistinio apsilėidimo. Redaktorių Daniel kategoriškai atsakė, kad „NYT“ niekuomet neturėjo ir neturi išankstinio nusistatymo žinių iš Pabaltijo atveju. Jis pabrėžė, kad visos žinios lauktinios. Vyriausias redaktorių Schwartz pridūrė, kad „NYT“ vedamųjų sekcija visuomet teigiamai atsiliepėdavo apie Pabaltijo valstybes. Delegacija atvirai paneigė abiejų redaktorių teigimus. Ponas Daniel bandė išsisukti, aiškindamas, kad laikraštis nespausdina žinių apie baltiečių demonstracijas todėl, kad didmiesčio įvykių kasdieninė plėtra verčia verčia nesidomėti baltiečiais. Jis teisiškai, jog nepakanka reporterių ir nėra vietos laikraščio. Delegacija pabrėžė faktą, kad BATUNo demonstracija prie Jungtinių Tautų spalio 18 d. nebuvo izoliuotas įvykis, kad visos estų, latvių ir lietuvių viešos manifestacijos nerado jokio atgarsio „NYT“ skiltyse. C. Daniel prasiarė, kad jis apie šią problemą pakalbės su savo štabu.

Redaktoriai teisinosi

Dėl įvykių Pabaltijo valstybėse Daniel pasisakė, kad korespondentai ten turį daug kliūčių nugalėti, kol gauna iš sovietų valdžios leidimą keliauti Pabaltijon. Taipogi esą sunku rasti tinkamus žinių šaltinius tuose kraštuose. Schwartz pridūrė, kad šiuo metu Pabaltijo valstybės yra ramos ir nėra ko apie jas rašyti. Delegacija paneigė šią pažiūrą, primindama, kad 1942 — 1952 m. laikotarpy „NYT“ mažai arba nieko iš viso nerasė apie partizanų rezistenciją Lietuvoje. Daniel ir Schwartz pareiškė, kad „NYT“ buvo pasiekę gandai apie ginkluotą pasipriešinimą, bet esą nebuvo kaip patvirtinti faktus.

Po to baltiečių atstovai patarė redaktoriams, kad susižinojimas su Pabaltijo valstybėmis pagerėtų, jei „NYT“ paskirtų korespondentą tam reikalui Helsinkiuje. Taip pat jie pasiūlė, kad „NYT“ leistų baltiečių grupėms pasisakyti laisvą puslapyje.

C. Daniel pasiūlė, esą „NYT“ galėtų pateikti dël korespondentų leidimo vykti į Pabaltijį. Jis taip pat prižadėjo ištirti, kodėl nėra žinių apie baltiečių veiklą Amerikoje. Jis patarė dël to atiteityje rašyti laisvą redaktoriams, ir tie laišukai atitinkamam progrom bus spausdinami. C. Daniel pareiškė, kad „NYT“ skeptiški žiūrėti į medžiagą, kurią paruošia propagandinės organizacijos ar grupės, nes tokia medžiaga galinti būti šališka.

Tepalas ratui

Po valandos BATUNo delegacija atsisveikino su „NYT“ redaktoriais. Šis įvykis parodė, kad girgždančiam ratui reikia tepalo. Reiškia, jei kuri informacijos įstaiga mus ignoruoja, galime ją priversti skaityti protesto demonstraciją.

BATUNo veikėjai padarė tam tikras išvadas. Juos stebino Clifton Daniel atvirumas ir Pabaltijo bei sovietų reikalų žinojimas. Harry Schwartz padarė įspūdį savo nuoširdumu, tačiau susidarė įspūdis, kad redaktoriai ir toliau vengs Pabaltijo problemų. Vis dėlto pastaruoju metu „NYT“ daug rašė apie Simą Kunyrą, jo korespondentas Iankėsis Sovietų okupuotojo Latvijoje ir Lietuvoje, pranešė apie Simokaičių bylą, informavo apie Brazilskus ir t. t. Taigi demonstracija nebuvo veltui.

Dabartinės Lenkijos lietuviai

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

M. K. Ciurlionio pianinas

LVKD Varšuvos skyriui vadovauja: pirm. dr. M. Kmita, vicepirm. J. Vaina, išd. A. Lukošius, sekr. E. Pikutyte, valdybos nariai A. Matukevičius, S. Kraužlys ir L. Jonuška. Skyriaus valdybos iniciatyva Lodzėje buvo surastas ir nupirkas pianinas, kuriuo kadaise skambindavo M. K. Ciurlionis. Jį planuoja padovanoti M. K. Ciurlionio galerijai Kaune. Skyriaus klubo patalpose buvo surengtas Užgavėnių blynų vakaras, dalyvių supažindinęs su lietuviškais Užgavėnių papročiais. Čia taipgi veikia nuolatiniai lietuvių kalbos kursai, kuriuos lanko tėvų kalbos neimokę ar ją užmiršę jaunimas. Ksavero Vanagelio gimimo sukakties minėjime paskaitą skaitė A. Lukošius, poeto eilėraščių deklamuoją Gintautas Radzevičius. Poetą Juozą Kėkštą ligininėje aplankė LVKD Varšuvos skyriaus valdybos delegacija su Varšuvoje viešėju šiuo dramaturgu Kaziu Saja ir jo žmona. Skyriaus klube buvo surengtas J. Kėkšto poezijos vakaras, kuriame paskaitė apie šio poeto kūrybą ir gyvenimą skaitė A. Lukošius, eilėraščius — J. Vaina. Nemažas dėmesys yra skiriamas Lietuvos istorijos pasakytui ciklui. Klubo patalpose taip pat rengiamos vakaronės, šachmatų ir šokių turnyrai, šokių vakarai su lietuviškomis dainomis.

1970 m. Seinu šachmatininkų rinktinė — H. Bartošekas, J. Karčiauskas ir Teresė Majevska iškrito vaivadijos turnyre, išsikovojo tik III vietą. Atsigrębtį planuojama šiemet. Pasak J. Karčiausko, perilgai pirmą vietą „Aukšiniame bokšte“ užima Elko „Prim“ komanda.

„Aušra“ ir „Aušrelė“

Taip atrodo Lenkijos lietuvių gyvenimas gerokai senstėjęs: suose neperiodinės „Aušros“ puslapiuose. Jos paskutiniame 16 nr. yra įdėta nuotrauka Kanados lietuvių Vytauto Pečiulio iš Tillsnburgo, Ontario, kuris pristatomas kaip nuolatinis

septynių susitikimų 4 pralošėme, du laimėjome ir vieną sužaidėme lygiomis. Keturiuos komandos surinko po 11,5 taško. Pagal Bergerio lentelę mums teko šešiolikta vieta. Komandai taškus iškovojo: Kubilis — 3,5; Karčiauskas — 3; Uzdila — 2 ir Anna Bok — 3. Tolimieji Seina, negirdėti to krašto šachmatininkai pirmą kartą iškopė į visos Lenkijos turnyro finalą...

1970 m. Seinu šachmatininkų rinktinė — H. Bartošekas, J. Karčiauskas ir Teresė Majevska iškrito vaivadijos turnyre, išsikovojo tik III vietą. Atsigrębtį planuojama šiemet. Pasak J. Karčiausko, perilgai pirmą vietą „Aukšiniame bokšte“ užima Elko „Prim“ komanda.

„Aušra“ ir „Aušrelė“

Taip atrodo Lenkijos lietuvių gyvenimas gerokai senstėjęs: suose neperiodinės „Aušros“ puslapiuose. Jos paskutiniame 16 nr. yra įdėta nuotrauka Kanados lietuvių Vytauto Pečiulio iš Tillsnburgo, Ontario, kuris pristatomas kaip nuolatinis

septynių susitikimų 4 pralošėme, du laimėjome ir vieną sužaidėme lygiomis. Keturiuos komandos surinko po 11,5 taško. Pagal Bergerio lentelę mums teko šešiolikta vieta. Komandai taškus iškovojo: Kubilis — 3,5; Karčiauskas — 3; Uzdila — 2 ir Anna Bok — 3. Tolimieji Seina, negirdėti to krašto šachmatininkai pirmą kartą iškopė į visos Lenkijos turnyro finalą...

1970 m. Seinu šachmatininkų rinktinė — H. Bartošekas, J. Karčiauskas ir Teresė Majevska iškrito vaivadijos turnyre, išsikovojo tik III vietą. Atsigrębtį planuojama šiemet. Pasak J. Karčiausko, perilgai pirmą vietą „Aukšiniame bokšte“ užima Elko „Prim“ komanda.

„Aušra“ ir „Aušrelė“

Taip atrodo Lenkijos lietuvių gyvenimas gerokai senstėjęs: suose neperiodinės „Aušros“ puslapiuose. Jos paskutiniame 16 nr. yra įdėta nuotrauka Kanados lietuvių Vytauto Pečiulio iš Tillsnburgo, Ontario, kuris pristatomas kaip nuolatinis

septynių susitikimų 4 pralošėme, du laimėjome ir vieną sužaidėme lygiomis. Keturiuos komandos surinko po 11,5 taško. Pagal Bergerio lentelę mums teko šešiolikta vieta. Komandai taškus iškovojo: Kubilis — 3,5; Karčiauskas — 3; Uzdila — 2 ir Anna Bok — 3. Tolimieji Seina, negirdėti to krašto šachmatininkai pirmą kartą iškopė į visos Lenkijos turnyro finalą...

1970 m. Seinu šachmatininkų rinktinė — H. Bartošekas, J. Karčiauskas ir Teresė Majevska iškrito vaivadijos turnyre, išsikovojo tik III vietą. Atsigrębtį planuojama šiemet. Pasak J. Karčiausko, perilgai pirmą vietą „Aukšiniame bokšte“ užima Elko „Prim“ komanda.

„Aušra“ ir „Aušrelė“

Taip atrodo Lenkijos lietuvių gyvenimas gerokai senstėjęs: suose neperiodinės „Aušros“ puslapiuose. Jos paskutiniame 16 nr. yra įdėta nuotrauka Kanados lietuvių Vytauto Pečiulio iš Tillsnburgo, Ontario, kuris pristatomas kaip nuolatinis

septynių susitikimų 4 pralošėme, du laimėjome ir vieną sužaidėme lygiomis. Keturiuos komandos surinko po 11,5 taško. Pagal Bergerio lentelę mums teko šešiolikta vieta. Komandai taškus iškovojo: Kubilis — 3,5; Karčiauskas — 3; Uzdila — 2 ir Anna Bok — 3. Tolimieji Seina, negirdėti to krašto šachmatininkai pirmą kartą iškopė į visos Lenkijos turnyro finalą...

1970 m. Seinu šachmatininkų rinktinė — H. Bartošekas, J. Karčiauskas ir Teresė Majevska iškrito vaivadijos turnyre, išsikovojo tik III vietą. Atsigrębtį planuojama šiemet. Pasak J. Karčiausko, perilgai pirmą vietą „Aukšiniame bokšte“ užima Elko „Prim“ komanda.

„Aušros“ skaitytojas

Paskutinis „Aušros“ puslapis, pavadintas „Aušrelė“, yra skiriamas jaunųjų kūrybos pirmiesiems bandymams. Daugiausia čia skelbiama poezija, kurios kaikurie posmai tikrai yra verti pagyrimo. Pvz. 1967 m. rugpjūčio mėnesį išleistame „Aušros“ 12 nr. IV klasės mokinė Teresė Paplauskaitė žaismingai eiluoja:

Sklaido Rimas „Abecėlė“,
Danguolytė prausia lėle,
Celina pirkele sluoja
Ir dainelę mums dainuoja.

Niekad, niekad tu Petruko
Nematysi be plaktuko.

Anelytė morką skutą,
Stasė peša kalakutą.
O Vladukas linksmas kėlės:
— Tegyvuoja pasakėlės!

Gaila, kad „Aušra“ yra toks retas svečias ne tik Kanadoje, bet ir pačioje Lenkijoje. Linkime, kad jai pagaliau būtų suteiktos periodinio leidinio teisės.

V. Kst.

Ožkinių kaimo (Suvalkų trikampyje) taut. šokių grupė prieš 10 m.

SPORTININKAI IR BENDRUOMENĖ

Sporto ir visuomenės darbuotojų suvažiavimo simpoziume

A. RINKŪNAS

Smarkiai bėga laikas. Keičiasi žmonės, keičiasi sąlygos ir linkybės, kuriose gyvename. Visi tą kaitą jaučiame, tačiau daugiausia ji slegia gyvybinius mūsų tautinio gyvenimo centrus: organizacijas, laikraščius, mokyklas bei kitus bendromis įdomius išugdyti vietus. Tad pravartu retkarčiais ties vienu kitu mūsų judėjimo veiksmu sustoti ir jo problemomis susidomėti. Tokį susitajimą padarė lietuvių sportininkai sausio 24 d. savo metinio suvažiavimo proga. Jie surusė Detroito simpoziumo tema „Lietuvių sportininkai ir lietuvių išlaikymas“. Jame dalyvavo: St. Barzdukas, PLB valdybos pirm.; dr. S. Čepas, Kanados LB krašto valdybos prim.; J. Gaila, JAV LB centro valdybos vicepirmininkas jauniu reikalams; J. Kavalūnas, JAV LB švietimo tarybos pirm.; J. Gustainis, SALFAS vicepirmininkas, ir moderatorius A. Rinkūnas, PLB švietimo tarybos pirm. Į diskusijas įsijungė gausūs suvažiavimo dalyviai.

I pirmajai klausimą „kokį svorį turi išeivijos sportinė veikla bendrame lietuvių išlaikymo bare“ atsakyta, kad ji didžiąja teigiamą, nes ugdo tautinį solidarumą, kelia tautinės garbės jautimą, lygina generacijų skirtumus, atstovauja lietuviams kitataučių tarpe, padeda išlaikyti jaunimą lietuvių bendruomenėje, kai jie baigia šeštadienes mokyklas. Iš neigiamųjų pusių buvo iškelta tik viena: sportuojantis lietuvių jaunimas neišvengia anglų kalbos vartojimo. I šį klausimą suvažiavimo dalyviai davė tokius paaiškinimus: anglų kalbos vartojimas šalia lietuvių yra jau neišvengiama būtinybė, reikala vartoti ir svetimą kalbą sudaro žaidynes su kitataučių komandomis, neturėdamos sportinių lietuviškų terminų. Iš sportinės veiklos esą negalima išskirti ir tų jaunuolių, kurie lietuvių kalbos nebemoka.

Antusias klausimas buvo: „Kuo gali Bendruomenė padėti sportininkams?“ Pirmiausia buvo plačiai diskutuotas sporto švenčių klausimas: vienos vietovės ribose tarpklubinės varžybos, mokyklinės sporto šventės, platesnės apimties tarpklubinės varžybos, plataus masto lietuvių sporto olimpiados, suvežant sportuojantį jaunimą net ir iš kitų kontinentų. Ties olimpiada ir buvo ilgiausiai sustota. Pirmas pakeičiamas, kad PLB valdyba įtrauktų lietuvių sporto olimpiadą į didžiųjų metinių įvykių tvarkaraštį kaip atskirą dalyką (šalia dainų šventės, tautinių šokių šventės, jaunimo kongreso ir pan.) arba jungtų su kultūros kongresu, Australijos pavyzdžiu pavadinant tai Lietuvių Kultūros Dienomis. Jei tam būtų pritarta, olimpiadai tektų 1974 metai, nes šiemet įvyks dainų šventė, 1972 m. — jaunimo kongresas ir taut. šokių šventė, 1973 m. — PLB seimas. Prie finansinės olimpiados orga-

nizavimo pusės prisidėtų Bendruomenė ir paskiri rėmėjai.

Kitas plačiai svarstytas klausimas buvo: „Sporto įvedimas į lituanistinę mokyklą“. Remiantis pirmojo klausimo išvada, kad sportas yra didelis lietuvių išlaikymo veiksnys, nutarta, kad vienos ar kitos sportinio gyvenimo sąjungimas su mokykla būtų teigiamas ir pageidautinas. Dėl šio principo įgyvendinimo formų išryškėjo trys nuomonės. Vieni manė, kad yra galima įvesti sportą mokyklos darbo laiku, gal paimant dalį laiko iš tautinių šokių, dainavimo ar kitų laisvesnio pasirinkimo šakų; kiti manė, kad reguliarių pamokų laiko sumažinti negalima; tretieji siūlė laikyti mokyklą tik kaip bazę sporto klubų prieaugliui telti. Tuos dalykus suderinti teks sporto sąjungos vadovybei, taritantis su atitinkamų kraštų Lietuvių Bendruomenės švietimo tarybomis.

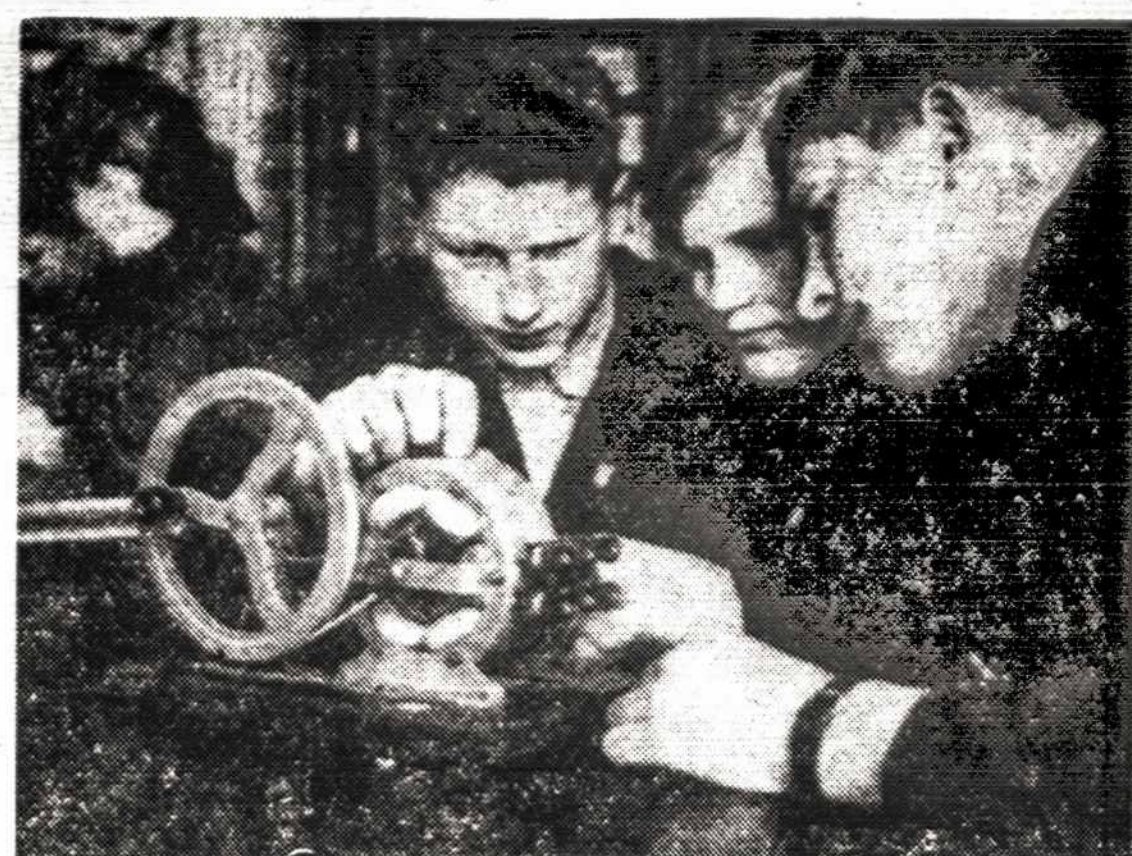
Paskutiniuoju klausimu buvo spaudos reikalai. Iš klausytų sportininkų nusiskundimai dėl spaudos: permaži dėmesio skiriama sporto reikalams, sportiniai įvykiai nevisada teisingai komentuojami, žinios duodamos pavėluotai, žinios dedamos tik ir sporto skyrių, kurio nesportuojantieji neskaity. Redaktorių gynė St. Barzdukas, „Pasaulio Lietuvių“ redaktorių. Štai jo žodžiai:

„Mūsų spauda pati nėra pajėgi sekti sportinį judėjimą ir gyvenimą. Tai, kas jai pateikiama, ji išsideda mieliai. Deja, sporto reikalais rašančių skaičius labai ribotas“. Išėina, kad pareiga duoti laikraščiams sportinės medžiagos gult ant pačių sportininkų. Jų pateikiamoji sportinė medžiaga turėtų būti dviejų rūšių, pagal kurias ji ir būtų dedama į skirtingas laikraščio vietas. Sportinė kronika su rungtynių rezultatais eitų į sporto skyrių, o bendrojo pobūdžio straipsniai sportinėmis temomis — į bendruomenės laikraščio puslapius.

Simpoziumo uždaromosiose kalbose buvo išreikšta sporto sąjungos vadovams padėka už tai,

Hamiltono mergaičių choras, pasipuošęs ir pasiruošęs koncertui

Punsko vidurinės mokyklos mokiniai fizikos pamokos metu

Nuotr. H. Gžendos

Negarantuojama turistų saugumo

AL. GIMANTAS

Bene gyviausiai šiuo metu tautiečių tarpe diskutuojama tema yra sovietinis nuosprendis negarantuoti Jungtinių Valstybių piliečių saugumo sovietinio bloko ribose. Tas potvarkis, regis, nebus taikomas šiuo metu kitų Vakarų kraštų, įskaitant Kanados, piliečiams. Vis dėlto, žinant sovietinius staigius, kada visai nelauktus sprendimus, itarinėjimus, — niekas negalėtų garantuoti, kad kurią gražią dieną Maskva nepritaikys jo ir kitų valstybių piliečiams. Ir tai gali paaiškėti jau po to, kai kuris pilietis bus nukentėjęs.

Kodėl mūsų šalyje tarpe toks susirūpinimas, nerimas pasiskaidęs naujausias žinias apie tuos sovietinius žygius diplomatiniam fronte šaltojo karo eigoje? Mat, vis daugiau išeivių lankosi gimtajame savo ar savo tėvų krašte. Kiekvieną vasarą turistų daugėja. Nepaslapstis, kad ir šių metų sezonui nemažas skaičius tautiečių planuoja ar bent planavo vykti Lietuvon. Ir, štai, staiga, lyg iš ilgokai trukusio giedro dangaus, praplūpo perspėjimas — negarantuojamas saugumas! Todėl nebereikia nė aiškinti, kad tas sovietinių įstaigų potvarkis labai žymiai atbaidys vykstančius Lietuvon. Jau teko iš eilės pažįstamų lūpų girdėti, kad, esant tokiai padėčiai, viskas jau keičiasi kiton pusėn. Bijo ne tik patys važiuoti, bet ir savo jaunimą bando atkalbėti nuo vykimo tėvų žemės lankyti. Jei gyvenamo krašto pilietybė jau netekia jokio saugumo anapus, aišku, daug kas susilaikys nuo tokios kelionės.

Galima su pagrindu spėlioti, kad sovietų planuose jau senokai buvo galvojama, kaip sustabdyti šiuo metu itin gyvą ir gausų abipusį keliavimą. Nuolatiniai perspėjimai tenykštėje spaudoje neveltui rodo vadovaujančiųjų susirūpinimą, kad vakarietiškos įtakos plinta ir ryškiai matomos ypač sovietinio jaunimo tarpe. Mados, manieros, muzika, šokiai, nežiūrint visų peikiimų ir priminimų, skolinamos iš Vakarų. Toji itaka, aišku, daugiausia ir ateina per abipusį keliavimą. Per laisvų ir stuntinių jau žymiai mažiau kas ten patenka, nes visa yra cenzuruojama, neįsileidžiama. Tad ir teliko vienintelis plyšys, kurį norima uždaryti ar bent praverťas duris priversti. Tiesioginis uždraudimas būtų labai nepopuliarus tiek savųjų tarpe, tiek ir užsieny. Išdrąsiosios sovietinės galvos įėjoško kablukų, kaip sumažinti turizmą, tačiau nuolatinį ir didėjančią ryšį su Vakarais. Sovietai, mažai garsindamiesi, saviems jau paskelbė, kad naujosios išvažiavimo iš Sov. Sąjungos vizos ir užsienio pasai kainuos vietovėje buvusių 40 rublių... 500 rublių! Nepaprastai didelė suma ten, nemaža ir mums, jei reikėtų kiekvieną kartą užsienin vykstant užsimokėti 500 dolerių. Tai, aišku, labai sumažins, jei jau nevisai

kad jie emėsi kelti problemas jau dabar, kol dar galima daug ką pagerinti. Lieka konkretūs darbai oficialiems sportininkams ir Bendruomenės organams.

Simpoziumo uždaromosiose kalbose buvo išreikšta sporto sąjungos vadovams padėka už tai,

sustabdyt sovietinių piliečių privacijas keliones į užsienį (išskyrus sovietinio bloko šalis). O vakariečiams atbaidyti paskelbtos „negarantuoto saugumo“ normos. Žodžiu, planingai, apgalvotai savųjų tikslų siekiant, bandoma pakelti geležinės uždangos kraštą vėl nuleisti, nors sunku patikėti, kad ir tie nauji patvarkymai pajėgtų visiškai izoliuoti Sov. Sąjungą ir jos sovietinamus kraštus bei jų žmones nuo likusios pasaulio dalies.

DARBO DEPARTAMENTAS

1968 metų darbo įstatymo

pakeitimai

1971 m. sausio 1 dieną Ontario provincijai įsigaliojo įstatymas, pakeičias 1968 metų darbo įstatymą.

Šis įstatymas individualiais atvejais reikalauja iš anksto pranešti apie atleidimą iš darbo paskiriam asmenim, o masinio atleidimo arba imonės uždarymo atveju — darbininkams ir ministeriui.

Šis įstatymas taip pat pagerina atostogų išmokas — reikalauja duoti darbininkui dvi savaites apmokamų atostogų antriaisais darbo metais.

Naujo įstatymo tikslas — apsaugoti darbininkus nuo ekonominių pasikeitimų poveikio ir kartu duoti laisvę darbdaviams daryti reikalingus pakeitimus.

Paskirų asmenų atleidimo iš darbo atvejais, kuriuose neurodoma priežastis, įstatymas numato keleriošų rūšių pranešimus pagal istarnautą laiką: vienos savaitės terminą tiems, kurie yra istarnavę nuo trijų mėnesių iki dviejų metų; dviejų savaičių terminą tiems, kurie yra istarnavę nuo dviejų iki penkerių metų; keturių savaičių terminą tiems, kurie yra istarnavę nuo penkerių iki dešimties metų; aštuonių savaičių terminą tiems, kurie yra istarnavę 10 ar daugiau metų. Tokie pranešimai nėra taikomi sezoniniams, laikiniams darbininkams, trumpalaikiams atleidimams, teisėtiems streikams arba lo kautams bei tiems atvejams, kai vienokio ar kitokio termino pranešimas nėra galimas.

Masinio atleidimo arba imonės uždarymo atvejais įstatymas reikalauja darbdavių neatleisti iš darbo 50 ar daugiau darbininkų keturių savaičių laikotarpyje iki nepasibaigs raštu nurodytas terminas darbo ministeriui ir darbininkams, kaip to reikalauja taisyklės. Pranešimų terminai: aštuonios savaitės — 50 iki 199 darbininkų; 12 savaičių — 200 iki 499 darbininkų; 16 savaičių — 500 ir daugiau darbininkų.

Įstatymas taip pat draudžia darbdaviui apelti nuostatus, perkelti darbininką iš vienos bendrovės kiton, vadinamą „associate company“.

Kiti nuostatai palengvina neįmokėtu algų gavimą, tvarko bei įgalina pabaudyti uždėjimą darbdaviui, kuris išmokojo darbininkui nepilną atlyginimą.

Įstatymo vykdymui sustiprinti numatyta kelti bylas už nusikaltimus, naryčius po 1970 metų spalio 1 dienos, iki dviejų metų po nusikaltimo vietoje ligšiolinio šešių mėnesių termino. Įstatymas taipgi padidina pajieškų sumą nuo \$1000 iki \$2000. Šiais atvejais Departamentas padės darbininkui išgauti ją iš darbdavio.

THE HON. JOHN ROBERTS
PRIME MINISTER OF ONTARIO

POSEDŽIAVO ŽURNALISTAI

Vilniuje, "Tiesos" redakcijos salėje, sausio 19 d. įvyko Lietuvos žurnalistų Sąjungos valdybos posėdis, kuriame taip pat dalyvavo laikraščio, žurnalų redaktorai, televizijos, radijo, leidinių vadovai ir kairiųjų laikraščių redakcijų partiniai sekretoriai. Posėdį atidarė valdybos pirm. J. Karosas, pranešimą padarė vilniškos kompartijos centrinio komiteto propagandos ir agitacijos skyriaus vedėjas pavaduotojas F. Strumilas. Jo tema — "Penkmečio rezultatai propagavimas, žurnalistų uždaviniai, sutinkant sovietinės kompartijos XXIV suvažiavimą". Kitais žodžiais tariant, buvo peržvelgtas žurnalistų atliktas propagandinis darbas ir nurodytos gairės ateitai. Žurnalistų Sąjunga yra tapusi eilinė kompartijos tarnaitė propagandos srityje. Jos narių darbo kryptį iš anksto nustato kompartijos propagandos ir agitacijos skyrius, kuriam daugiausia rūpi penkmečio planų įgyvendinimas ir sovietinės kompartijos suvažiavimai.

ORDINAS TEATRUI

Vilniaus akademinių operos ir baleto teatras penkiadesimtmčio proga susilaukė dovanos iš Maskvos. Anglšausio sovieto prezidento pirm. N. Podgornio ir sekr. M. Georgadze Kremliuje sausio 11 d. pasirašytą įsaką jam skiriamas sovietinis "Darbo raudonosios vėliavos" ordinas. Vilniškės "Tiesos" bei kitų laikraščių skelbiamuose repertuaro pranešimuose dabar jau skamba gremėzdiskai ilgai ir nesklaidus naujasis pavadinimas — "Valstybinis darbo raudonosios vėliavos ordino akademinių operos ir baleto teatras". Už Maskvos "malonę" teatro darbuotojai turėjo atsiųgti specialiu padėkos mitingu, kuriame žodį tarė teatro partinės organizacijos sekr. sol. J. Stasiūnas, sol. R. Siparis, sol. J. Urvelis, orkestro koncertmeisteris J. Urba, baleto sol. V. Stikloraitis, choro artistė B. Vasiliūkaitė ir techninio personalo darbuotojas B. Vaitkevičius. Maskvinės kompartijos politbūrai skirtos padėkos telegramas teko perskaityti vyr. dirigentas R. Genišas. Taip brukama komunistinė propaganda ir meno įstaiga.

VADOVAUJAMIE LIETUVIS

Prieš tris mėnesius Magdane, Ochotsko jūros pakrantėje, įsteigto šiaurės biologijos instituto direktoriaus yra paskirtas lietuvis biologijos mokslų dr. Vytautas Kontrimavičius. Šis institutas ateityje taps Toliųjų Rytų šiaurės biologinių mokslų įstaiga metodikos ir koordinavimo bei teorinių apibendrinimų centru. Dabar jame tyrinėjami šiaurės gamtos turtai, augalių, gyvulių ir žmonių sugebėjimas prisitaikyti prie šiaurės sąlygų. Lietuvos Mokslų Akademijos gyvulininkystės ir veterinarijos instituto pasiūstas tobulintis į Maskvą, dr. V. Kontrimavičius su savo prof. A. Mozgovojum lankėsi Jakutijoje, tyrė žvėrių prieauglį ribojančias ligas, parazitines kirmėles jų organuose ir audiniuose. Šie helmintozų tyrimai jaunąjį lietuvių privertė susidomėti baltojo kiskio helmintais. Trejus metus jis Toliųjų Rytų tundrose skrodė baltuosius kiskius, tirdamas siūlines kirmėles kiskių plaučiuose, parazitines kirmėles kituose jų organuose bei audiniuose. Atliktų tyrimų apibendrinimas 26 metų amžiaus V. Kontrimavičiui suteikė biologijos mokslų kandidato laipsnį. Doktorinė disertacija jis pasirinko kiauinių gimines helmintų tyrinėjimus. Dr. V. Kontrimavičius dabar yra ne tik šiaurės biologijos instituto direktorius, bet ir jo parazitologijos laboratorijos vadovas.

LIUDNA ISTORIJA

"Tiesa" sausio 8 d. paskelbė liudną istoriją iš teismo salės. Kalvarijos apylinkės Kimų kaimo kolchozinių kaimo Stanislova ir Stasys Daugėla ne tik patys gerdavo, bet ir abu sūnus įpratino kartu lenkti stikluokus. 1970 m. rugpjūčio 12 d. tėvai, lietuviškai lyjant, nėjo dirbti ir atsimušo puslitrį deginę. Toliau

rašoma: "Tos dienos pavakary, vyresnysis sūnus Juozas su jaunesniu Stasiu, kuris jau į namus grįžo iš gėrės, išvažiavo į Kalvariją pirkti deginę. Ten abu dar išgėrė ir, apsirūpinę kelienei, sugrįžo į namus. Troboje gulėjo gerokai įkausęs tėvas, kuris, vos pasirodžius Stasiui, ėmė plūsti į už. — girtavimą. Sūnus nepasidavė. Žodis po žodio, ir abu susirėmė parviro ant lovos. Prišoko Juozas ir bandė juos išskirti. Perpykęs Stasys įkando jam į ranką ir išpuolė pro duris. Kal, apamišęs tėva, Juozas pasuko pro duris į kiemą, staiga išvydo Stasį su peiliu. Smūgis į krūtinę, ir Juozas su smuku prie suoliuko. Po kelių minučių jis mirė..." Taip girtuoklių tėvų vienas sūnus atsidūrė kapinėse, antrasis gavo 7 metus sunkių darbų kalejimo. Nelaimės dėl girtavimo dabar yra dažnas reiškinys.

LIETUVIAI KARIUMENĖJE

Lietuvos jaunimas turi atlikti karinę tarnybą sovietinio okupanto kariuomenėje. Kasmet išvyksta į Rusijos plutus tūkstaičiai lietuvių jaunimo. Vienamėnė laisvė naujokas rašo giminiui: "Aš Jums rašau laiška iš tolimos šiaurės. Mane išvežė 1970 m. lapkričio 14 d. Vėlai vakare jau buvau Vilniuje. Ten pragulėjau ant narų 4 paras... Iš Vilniaus vežė daugiau kaip du tūkstai naujokų. Dalį nuvežė į Murmanską. Mane vežė 3 paras ir 15 valandų. Pas mane jau daug sniego ir šalčio apie 30°C būna. Saulė teka 11 val. 20 min., o leidžiasi antrą valandą. Dabar trumpa diena, o po Naujų metų dienos visai nebus — vien naktis ir naktis. Vasarą bus tik diena. Mums ten linksma — yra naujokų iš... rajono, eina karantiną kartu su manim." (Vietovardžiai praleisti "T2" redakcijos).

BAIGIA ENCIKLOPEDIJĄ

Vilniuje sausio 12 d. posėdžiavo "Mazosios lietuviškosios tarybinės enciklopedijos" vyr. redakcijos nariai. "Tiesos" pranešimu, jos paskutinis tomas bus išleistas šiemet. Stebėtis tenka, kad trijų tomų enciklopedijai paruošti ir išleisti reikėjo net kelerių metų. Žadamas ir atskiras leidinys — enciklopedijos rodyklė, kuri turės palengvinti naudojimąsi trijuose tomuose randa medžiaga. Posėdžio dalyviai prisipažino, kad enciklopedinė medžiaga jau yra spėjusi pasenėti, tad dabar kas 3-5 metai teks leisti specialius papildus. Pranešime taipgi skelbiama, jog ruošiamasi pradėti leisti aštuonių tomų universalią lietuviškąją tarybinę enciklopediją.

325 ŠIMTAMECIAI

Sausio 1 d. laidoje "Gimtasias Kraštas" paskelbė Petro Adlio rašinį apie šimto metų amžiaus sulaukusius senokus ir senutes. 1970 m. sausio 15 d. gyventojų surašymo duomenimis, Lietuvoje buvo net 325 šimtamečiai — 271 moteris ir 54 vyrai. Taigi, šimtamečių eilėse su 83% vyrauja moterys. Seniausia tada buvo 1849 m. gimusi Marijona Globienė, 121 m. amžiaus sulaukus Papirūdių kaimo gyventoją Raseinių rajone. Nemakščių apylinkėje. Antroji vieta teko 117 m. amžiaus senutei Teofilai Matiukienei, gyvenančiai Utenos rajone, Leliūnų apylinkėje, Labeikių kaime. Vyrų grupėje pirmavo 115 m. amžiaus Vincas Pinelis iš Sabališkių kaimo, Auseniškių apylinkės, Trakų rajono. Jo pagrindinis varžovas — Petras Lepiokinas, turis 108 m. ir gyvenęs Skreblinės kaime, Inturkės apylinkėje, Molėtų rajone.

KEDAINIŲ CHEMIJA

1959 m. pradėtas statyti Kėdainių chemijos kombinatas paleido į darbą paskutinį savo skyrių, kurio metinis pajėgumas yra matuojamas 100.000 tonų fosforo ir kalio trąšų mišinio. Kombinas žemės ūkiui dabar tiekia superfosfatą ir amofosą, pramonė — sieros ir fosforo rūgštis, spalvotųjų metalurgijai naudojamą aluminio fluoridą. Visi technologiniai procesai yra automatizuoti.

V. Kst.

RODNEY, ONTARIO

A. A. JOKUBAS CIPARIS, 75 m., mirė sausio 13 d. po ilgesnės ligos. Buvo gimęs Lietuvoje prie Švėkšnos. Ten turėjo ūkį, bet vertėsi ir prekyba. Į Kanadą atvyko po antrojo pasaulinio karo ir apsigyveno Rodney apylinkėje, kur turėjo tabako ūkį. Pardavęs ūkį, pirkė namus Rodney miestelyje. Sausio 16 d. West Lorne katalikų bažnyčioje buvo atliktas laidojimo pamaldas. Pamaldas laikė ir su velioniu atsiveikino kun. B. Pacevičius iš Londono, kun. J. Lengvins iš Windsorio ir vietos klebonas kun. J. Smith. Palaidotas West Lorne katalikų kapuose. Po laidojimo sūnaus Jurgio ūkyje laidojimo dalyviai buvo pavaistai. Velionis Jokubas Ciparis paliko nuliūdusius — žmoną Matildą, dukterį Stasę Gaidauskienę, sūnus Jurgį ir Prana, daug anūkių ir brolių su seserimi.

Vietos jaunimas ruošiasi Vasario 16 programai; mokosi naujų dainų ir šokių. Juos moko D. ir E. Bliskiai. Jaunimas mokytojas laabi patenkintas, nors jiedu dar studijuoja ir važiavė į Londoną. Pirmas jaunimo pasirodymas šiais metais numatytas Delhi Vasario 16 minėjimo progoje kartu su vietos jaunimu.

A. POCIUS, Londono apyl. pirmaminikas, sutiko skaityti paskaitą vietos Vasario 16 minėjime, kuris

įvyks vasario 21 d. Lietuvių Klubu patalpoje. Jis dažnai aplanko šią apylinkę, bet su paskaita pirmą kartą. Laukiame.

TAUTINĖS GRUPĖS IR JŲ PROBLEMOS W. LORNE GIMNAZIJŲ. Tautinių grupių klausimas visoj Kanadoj labai pagyvėjo. W. Lorne gimnazijos vadovybė, norėdama plačiau supažindinti mokinius su tautybių klausimu, pakvietė V. Ignaitį skaityti paskaitą gimnazijoje istorijos pamokų metu. Mokinių tarpe yra didelis įvairių tautybių skaičius. Mokiniams paskaita patiko, nes ji buvo patraukliai išdėstyta ir po paskaitos buvo gyvai diskutuojama. Kor.

WINNIPEG, MAN.

STAIGI MIRTIS. Š. m. sausio 23, šeštadienį, Baltiečių Federacijos bankete staiga, šokių metu, sukritę agronomas Jonas Malinauskas. Išsaku greitąją pagalbą mažai bebuvos vilities atgaivinti. Rytąjos diena, y. sausio 24 d. 6 v. ryto, mirė ligoninėje nuo staigaus kraujos išsiliejo m. galvoje ant smegenų. Agr. J. Malinauskas buvo veiklus KLB Winnipego apylinkės narys; keletą metų buvo jos pirmininkas. Visais laidojimo reikalais rūpinosi jo sūnus, kuris buvo išsuktas iš tarnybos. Kstr.

Londono, Ont., lietuvių sporto klubo "Tauras" valdyba. Sėdi iš kairės: klubo kapelionas kun. B. Pacevičius, ligšiolinis pirm. Danilūnos sr., J. Butkus; stovi: A. E. Pocius, V. Navickas, B. Misius. Apskritime kairėje ligšiolinis vicepirm. ir naujasis pirm. L. Butkus, dešiniajame kampe — treneris J. Brikmanis. Trūksta naujai valdybą įėjusio Danilūno jr. Nuotr. S. Kero

HAMILTON

SENATORIUS DR. PAUL UZYK

is Otavos kalbės mums Nepriklausomybės šventės minėjime vasario 14, sekmadienį, 4 v. p. p., Scott Park auditorijoje. Paskaitininkas yra gerai žinomas Kanados valdžios žmogus. Dabartinį laiką jis dirba komisijoj, kuri ruošia naują Kanados konstituciją. Jis yra iš tų, kurie kovoja už kitų tautybių mažumas šitame krašte, vadinamą trečiąja grupe, ir nesutinka, kad Kanadoje reikštų tik angliai ir prancūzai. Jis anksčiau universitetinėje Rytų Europos ir Rusijos istorijoj, tad gerai pažįsta ir Lietuvos istoriją bei Sovietų Sąjungos ekspansijos tikslus. Aktyvus ukrainiečių organizacijos ir kovotojas už laisvą ir nepriklausomą Ukrainą. Kaip Kanados delegacijos narys dalyvavo Jungtinėse Tautosose ir Atlanto Sąjungos posėdžiuose. Labai įdomi asmenybė ir geras kalbėtojas.

D. L. K. ALGIRDO SAULIŲ KUOP. užbaigdamas 1970 m., suvedusi metinę apyskaitą, iš kelių likusių paskyrė kultūrinei veiklai: radijo valandėlei "Tėvynės prisiminimai" — \$20, "Tėviškės Žiburiams" — \$10, "Nepriklausomai Lietuvai" — \$10 ir "Kariui" \$10. Anksčiau buvo paremtos šios tautinės organizacijos: Tautos Fondas, mergaičių choras, skautai, tautinių šokių grupė "Gyvatara". Š. m. kovo mėnesio pradžioje įvyks metinis narių susirinkimas.

Kor.

UZGAVENĖS. K. L. B. Moterų Dr. jos Hamiltono sk. valdyba sparciai ruošiasi tradicinėms Uzgavėnėms vasario 23, antradienį, 7 v. v. Jaunimo Centre. Visus hamiltoniečius kvie-

čiame atsilankyti. Būsime pavaistinti įvairiais blynais, spurgomis bei kitais skanumynais. S. R.

MERGAICIŲ CHORAS pasirodė Hamiltono medžiotojų — žūklautojų klubo surengtame vakare. Gal tai ir buvo to vakaro gero pasisekimo priežastis. Mūsų jaunosios dainininkės savo gražiais balsais ir darniu dainavimu tikrai gerai nutiekė gausiai susirinkusiems svečiams. Sol. Vcl. Verikachio vedamas choras su kiekvienu nauju pasirodymu rodo pažangą. Jų dainų repertuare yra Sibeliujus, į lietuvių kalbą verstos populiarios anglų kompozicijos ir dabar iš Lietuvos gauti nauji kūriniai. Savo naują aprangą (baltos, ilgos suknelės, papuoštos tautine juostele) sudaro labai gražų choro vaizdą.

MIRE A. A. KAROLIS ZADLAUSKAS. Sirdies priepuolis ištiko jį laukuose su draugais bemedžiojant. Velionis Lietuvoje yra buvęs augstas valstybės valdininkas. Gyvendamas čia nedalyvavo lietuviškajame gyvenime ir jo nerėmė. K. M.

Advokatas
EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

Sviežia mėsa — Dešros — Skanumynai
R. Denninger Limited
HAMILTON — ONTARIO — CANADA
284-288 KING STREET EAST — 528-8468
740 UPPER JAMES STREET — 389-4113
Nemokama autoaikštė prie abiejų krautuvų

KNIGHT RADIO & TELEVISION
SALES & SERVICE
168 Locke St. S., Hamilton, Ont.
Tel. 522-5028
ATSTOVAUJAM PHILIPS, WESTINGHOUSE & ZENITH BENDROVĖMS
Savininkas ALGIS (AL) PILYPAITIS

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
21 Main St. East, kamb. 203, Tel. 528-0511
Darbo valandos: 9.30 — 5 v. p. p.
niradieniais 9.30 — 5 v. p. p.
trečiadieniais 9.30 — 5 v. p. p.
ketvirtadieniais 9.30 — 5 v. p. p.
penktadieniais 9.30 — 8 val. vak.
šeštadieniais 9.00 — 1 v. p. p.
Lėpos ir Rugpjūčio mėn. šeštadieniais "Talka" nedirba.
Mokame už:
depozitus 5%
sėrus ir sutaupas 6 1/2%
už vienu metų terminuotus indėlius 7%
ir virš \$10.000 - 3 metams 7 1/2%
Nuodame:
asmeninės paskolas iš 10%
neklit. turto paskolas iš 9%
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių pataravimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrinamas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$220.000

Sault St. Marie, Ont.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS. Praėjusiais metais įsikūrusio medžiotojų ir žuautojų klubo "Briedis" pastangomis buvo gauta nedidelė salė ir suruoštas bendras naujų metų sutikimas. Dalyvavo didžioji kolonijos dalis ir salėje vyravo lietuvių, nors buvo nemažai italų ir latvių. Grojo gera 5 asmenų kapela, kuri gal buvo pargarsi nedidelei salei. Laimė loterijoje nusipyojo: O. Skaržinskaitė, E. Dabulskienė, O. Zurauskienė, A. Skaržinskienė ir vienai latvei. Vakariene puikiai paruošė J. Staškūnienė ir R. Galinėnė. Pradžioje žmonės manė, kad ta 12 sv. žuvis tik stalo papuošimui, bet kai viena latvė išdrįso iš pat vidurio išpjauti gerą riekių, visi valgė ir gyrė. Ta gražuolė pagavo didelį žūklavimo mėgėjų J. Skardis ir padovanojo klubui. Karšto

LONDON, ONT.

JAUNOJI "BALTIJA" sausio 23 d. atliko programą Parkwood ligoninėje, kurioje senesnio amžiaus žmonės. Matėsi apie 100 ratukuose sėdinčių, maloniai besišypsantių gyvenimo nuskriaustų žmonių. Dauguma jų net ir ploti negalėjo. Kartu su lietuviams pasirodė škotų ir vengrų vaikai. Po programos ligoninės pareigūnas padėjo ir pasaa, kad lankytojų darbas dar nepasibaigė: "Dabar turite visus ligonius nuvežti į jų kambarius". Vėzdami ligonius, mūsų jaunieji pamatė, kad gyvenimas nevisuomet yra rožėm nuklotas, kad yra daug vargo ir kančios. — Ateityje jaunoji "Baltija" žada ir daugiau ligonių aplankyti. Tai gražus paprotys. Padėką priklauso visiems, kurie prie šio darbo prisideda. B. K.

Po sėkmingo spaudos vakarų Londono, Ont., parapijos salėje: kun. klebonas B. Pacevičius, R. Genčiūtė iš Mount Brydges su glėbiu knygų bei muzikos plokštelių, V. Aušrotas — platintojas iš Toronto. Londono ir apylinkės lietuvių š. m. sausio 24 d. išpirko beveik visas atvežtas plokštes ir daugumą knygų.

OAKVILLE, ONT.

SIOJE APYLINKĖJE gyveną lietuvių savo tautiniais ir organizaciniais reikalais domisi. Pastebėtina, kad susirinkimuose dalyvauja vis tie patys asmenys. Šiuo metu išsipleto pramonė, čia apsigyveno nemažai naujų šeimų. Del nežinomų priežasčių naujai apsigyvenusių, išskiriant vieną šeimą, apylinkės organizacinėje veikloje dalyvauti lyg ir vengia, susirinkimuose nedalyvauja. Dalyvis

NAUJA APYLINKĖS VALDYBA

1971 m. sausio 10 d. p. Mačikūnų namuose įvyko vietos ir apylinkės lietuvių visuotinis susirinkimas, kuriam išrinkta nauja KLB Oakvillės apylinkės valdyba. Išrinktieji paskirstė pareigas: Jonas Žiūraitis — pirm., Vt. Mačikūnas — sekr., Aleks. Vaiceliūnas — id., Pr. Linkevičius ir Petronėlė Vėgelienė — parengimų vadovai. Revizijos komisija: Z. Linkevičienė ir Ant. Aulinskis. Susirinkimo metu, tarpe kitų einamųjų reikalų, buvo pažymėta, kad solidarama įnašai už 1970 m. surinkti po \$3 iš 30 šeimų; 50% bus persiūta krašto valdybai Toronte. M. Ramanauskui pasiūlius, nutarta paskirti Kanados Lietuvių Fondui \$100. — Sausio 17 d. p. Vaiceliūnų namuose įvyksiamos valdybos posėdyje nutarta vėl ruošti Vasario 16 minėjimą toje pačioje vietoje, kaip ir pernai — Trafalgar Hall Auditorium, Hwy 5 ir Trafalgar Rd. kampas.

VASARIO 16 MINĖJIMAS rengiamas vietos tautiečiams vasario 20 d., 7 v. vakaro. Iš anksto naujoji valdyba prašo visus vietos lietuvius, jų draugus bei svečius gausiai atsilankyti. Taipgi kviečiamas ir vyr. amžius lietuvių jaunimas. Tai yra vienieta proga seniems ir jauniems šio miesto tautiečiams bent kartą į metus susitikti. Laukiame visų!

IS TAUTOS FONDO ATSTOVO Toronte St. Banelio gautas raštas, kuriame, kaip ir praėjusiais metais, pageidaujama aukų Lietuvos laisviniui paremti. Todėl kviečiame visus atsilankiusius į Vasario 16 minėjimą duosniai paremti ir Tautos Fondą. A. Vaiceliūnas pranešė, kad visi aukojantieji tautiečiai bus atžymėti ženkliais su Gedimino stulpais. Praėjusių metų v-bos narei Olgai Krivickienei nuosirdus ačiū už knygą ir pasiukojimą dirbant kartu su mumis. Valdyba

DELHI - TILLSONBURG, ONT.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS minėjimas įvyks š. m. vasario 6, šeštadienį, 7 val. vakaro, Delhi vengrų salėje. Meninėje programoje dalyvaus: Delhi ir Rodney lietuvių jaunimo chorai ir tautinių šokių grupės, vadovaujamos Danutės ir Eugenijaus Bliškio iš Londono. Visuomenė prasoma nesivelti, nes minėjimas prasidės penktvalui. Minėjimą ruošia KLB Delhi apyl. valdyba drauge su vietos lietuvių organizacijomis.

P A D E K A

Teisingai yra sakoma: pažinsi draugus nelaimės ištiktai. Nors teko pernešti sunkią operaciją, bet turint tiek daug lankytojų ir užjuvotus, rodos, ir skaumai buvo lengviau kentėti. Kadangi gulėjau Londone Sv. Juozapo ligoninėje, tai lankytojų teks teko net po 50 ar 60 mylių atvažiuoti blogi žiemės dieni. Dėkoju visiems ir tegul Dievas atlygina jums už pastangas ir jūsų užjuvotus odžius, kurie ilgai, ilgai pasilikas mano atmintyje. Dėkoju: savo mamytėi R. Augustinavičienei už rūpinimąsi manimi ir likusia mano šeima namuose; Ačiū visiems — H. Rugienienė

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

A. A. MYKOLO KRUPAVICIAUS testamentas yra parašytas: "Visi mano pinigai paliekami mano palikimams raštams išleisti, laidojimo, kryžių prie kapo pastatyti". Velionis testamentą vykdymą yra pavesęs Antanui Repšiui, kun. Vytautui Bagdavičiui, MIC, ir dr. Kaziui Sidlauskui. Jų pranešimu, apmokėjus laidojimo išlaidas, paliktosios sumos ne užteks raštams išleisti ir kryžių pastatyti. Testamentui įgyvendinti reikės lietuvių finansinės paramos. Testamentą vykdymojo rado keletą spaudai paruoštų velionies rankraščių: autobiografiją iki 1918 m., 1949, 1954 ir 1956 metų dienoraščių, knygą "Mąstymai kunigams", tris daliais sutvarkytų straipsnių "Krikščioniškoji sociologija". Iš likusios kitos medžiagos kompetetingi istorikai galėtų paruošti tris studijas: 1. Velionies veikla 1919—26 m. Lietuvos atstatyme, 2. jo veikla nuo 1926 m. iki okupacijų, 3. VLKAS a.a. prel. M. Krupavičiaus vadovybėje. Palikti pinigai geriausiu atveju gali sudaryti tik branduolį prel. M. Krupavičiaus Fondui, kuri turės papildyti lietuvių. Šiuo reikalu neturkūs bus kreipiamasi į visuomenę, kad būtų sudaryti specialūs komitetai. Kadangi paliktų rankraščių išleidimas ir testamentą yra išrašytas pirmuoju punktu, jo vykdymojo nedelsdami stengsis pradėti šį darbą su turimais pinigais.

JAV LB CENTRO VALDYBOS pirm. Vyt. Volero pranešimu, Vytautui Simokaičiui paskirta mirties bausmė stiprių atsisakimų pasmerkė AFL—CIO darbininkų unių prez. G. Meany, viena kopija pasinutės Sovietų Sąjungos ambasada. I prez. R. Niksoną kreipėsi žydų organizacijų prez. dr. Wexler, Pasaulinės Liuteronų Bendrijos gen. sekr. dr. Empe pasitę raštą liuteronų centrui Ženevoje. Vašingtono lietuvių demonstracijoje dalyvavo Amerikos Lenkų Kongreso viceprez. Lenard. Cikagos Lietuvių Moterų Klubu tarbia telegramomis paspašę pagalbos Vytautui ir Gražinai Simokaičioms JAV prez. R. Niksoną ir Švedijos premjerą O. Palme. Vedamųjų skyrūje pranešima apie G. V. Simokaičių teismą Vilniuje paskelbė abu didieji Detroito dienraščiai — "Detroit Free Press" ir "Detroit News". ALTOS pirm. dr. K. Bobelis pasinutė telegramą prez. R. Niksonui ir kreipėsi į jo patareją ypatingiems reikalams G. Bell, kuris žadėjo, kad Baltieji Rūmai stengis padėti G. V. Simokaičiams nemaižai, kaip yra padėję Leningrade nuteistiem žydams. Dr. K. Bobelis taipgi išsiuntė telegramas kardinolui A. Samore ir vysk. P. Marcinkui.

Brazilija

RIO DE JANEIRO DIENRASTIS "O Globo" paskelbė ilgą savo redaktoriaus Gustavo Caracaos straipsnį apie JAV pakrančių apsaugos karininkų įvykdytą S. Kudirkos gražinimą sovietams. Trumpai supažindinę skaitytojus su Lietuvos istorija, jis smerkia ne tik S. Kudirkos išdavimą, bet ir neoficialų Hitlerio bei Stalino suokalbčio patvirtinimą — leidimą įjungti į Sovietų Sąjungą Lietuvą ir kitas tautas. Tas pats red. G. Curacao paskelbė ir mons. Z. Ignatavičiaus knygos "Aš mačiau" ispaniškos laidos recenziją, atskleisdamas autoriaus išgyvenimus nepriklausomoje Lietuvoje, sovietų ir vokiečių okupacijos metais, religinę veiklą su Gudijos katalikais Minske.

ABU SAO PAULO LIETUVIŲ CHORAI — J. Tatarūno vadovaujamas Lietuvių Katalikų Bendruomenės choras ir "Aušra", vadovaujama kun. J. Kidyko, SJ, svarsto galimybes dalyvauti šiemet Cikagoje įvyksiančioje dainų šventėje. Pagrindinė kliūtis — lėšų trūkumas. Galvojama organizuoti ekskursiją, kurios dalyviai galėtų būti ne tik choristai, bet ir kiti Brazilijos lietuviai.

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS liutuanistinė mokykla Sao Paulo mieste mokslo metus užbaigė kun. J. Kidyko, SJ, atliakytomis pamaldomis ir mokinių atliktą meninę programą, kuriai vadovavo mokytojas A. Pet-

raitis. Kun. A. Saulaitis, SJ, ir mokytoja J. Valavienė įteikė diplomus septyniems pradinio skyriaus mokiniams ir vienuolikai gimnazijos klases mokinių. Sceną patys mokiniai buvo išpuošę šiaudinukais.

Venecuela

VENECUELOS SPAUDAI paskelbus, kad Turkijos augščiausiasis teismas pripažino politinius pabėgėlius Praną ir Algirdą Brazinskus, padėkos raštą Turkijos vyriausybei ir jos ambasada nuvežė lietuvių delegaciją: LB centro valdybos pirm. inž. Vl. Venckus, valdybos įgaliotinė ypatingiems reikalams J. Satkutė-de Rosales, jaunimo sekcijos atstovė Y. Bieliukaitė, LB Caracas apylinkės valdybos pirm. P. Krisciūnas ir buvęs pirm. S. Jankauskas. Jų įteiktame rašte dėkojama Turkijai už gražų pavyzdį tokiems neramiams laikais, kai pasaulyje negerbiamas žmogaus teisės, dažniausiai, kad Turkija liko ištikima garbės, laisvės ir teisės idealams.

BRAZINKŲ PABEGIMĄ ir Simo Kudirkos gėdingą išdavimą sovietams net keliose Venecuelos televizijos programose komentavo žymūs pasaulinių įvykių stebėtojas Aureliano Alfonso, supažindinę klausytojus ir su Lietuvos istorijos raida. Padėkos telegramą Venecuelos lietuvių vardu jam pasinutė LB centro valdybos pirm. Vl. Venckus.

KALEDŲ EGLUTĖ Caracas mieste, Sv. Kazimiero lietuvių namuose, sausio 3 d. surengė LB apylinkės valdyba, kun. A. Perkumas ir jau 70 metų amžiaus sulaukus mokytoja Regina Jarmolavičiūtė, ilgus metus mokanti mažuosius jų tėvų kalbos. Vaikučiams suvaidinus eiluoitą pasaką, maišą dovanelių jiems išdailino iš Lietuvos rogemis dangaus debesimis atvažiuos Kaledų senelis.

Argentina

BUENOS AIRES DIENRASTIS "La Prensa" supažindino skaitytojus su dviem Argentinios lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos raštais JAV ir Turkijos ambasadoriams. Pirmame buvo reikišamas protestas dėl S. Kudirkos išdavimo sovietams, antrajame — padėką už suteiktą politinę globą P. A. Brazinskams.

VASARVITĖS "LIETUVA" savininkai Vladas ir Konstancija Masloka surengė lietuviškąs Kūčias vasarotojams. Šiurvas vandens baseine čia nuo vasaros karščių bando įieškoti atgaivos daug lietuvių ir argentiniečių. Svečiams aptarnauti ir vasarvietieji prižiūrėti samdomi keli vyrai ir kelios moterys, sveikata rūpinasi mėnesinį atlyginimą gaunantis gydytojas. Šeštadieniais ir sekmadieniais iš svečių imama po 300 pezų, kitomis dienomis — po 200 pezų.

PRIVACIAS VASARVITĖS prie gražaus Chacomus ežero, kuriame yra daug ančių ir žuvies, turi eilė Buenos Aires lietuvių — inž. J. Barbarskas, broliai A. J. Stalioraitis, G. Baršauskas, St. Jukna, T. Aliukas, J. Dūdionis, V. Nevulis ir kt. Savaitgaliais ten yra labai populiarus vandens sportas, sezono metu — medžioklė ir žūklė, o vakarais skamba lietuviškos dainos.

BUENOS AIRES AVELLANEDOJE pas J. A. Mikulėnus jau trečią kartą atostogų buvo atvykęs Kanados lietuvių Jonas Masionis.

ARGENTINOS SHELL bendrovės ilgametis tarnautojas Vytautas Dartinėnas gavo pagyrimo raštą už Dock Sud naftos valyklos gaisro gesinimą parodytą drąsą ir sumanumą.

P. Korėja

DIDŽIAUS

Danutės Brazytės - Bindokienės apysakoje "Mieste nesaugu" pinasi jaunuolių Arūno ir Gailės Varnaičių nuotykių isikūrus Amerikos didmiesčio priemiestyje. Tėvų mąnytu, tai sveikesnė ir saugesnė aplinka bręstantiam jaunimui. Deja, čia jų vaikai susiduria su daug didesniais problemomis kaip mieste. Arūnas naujojo mokykloje jaučiasi vienišas. Norėdamas atkreipti į save draugų dėmesį, pamokos metu jis iškrečia pokštą su pelėmis. Tuo būdu susiranda draugų ir pakliūva į išsivąžantą Dvigubą trikampių klubą. Tai paauglių išdaigų įsektotojų klubas, kuriame penkiolikmetis Arūnas išgyvena vidinę kovą, susidurdamas su melu, sukčiavimu, rūkymu, gerimu, išdaigomis, vagyste ir net seserį Gailę įtraukdamas į melo klampynę. Sužinojęs, kad suaugusieji įtraukė klubo narius į priešrasinių samoklų, pasijunta pergiliai įklimęs. Jis laiku susipranta, išgelbsti Gailę iš gresiančio pavojaus ir užkerta kelią samokslui. Arūnas tampa tėvų ir mokytojų pasididžiavimu.

Aplinka, kurioje Gailė ir Arūnas gyvena, vaikams labai artima. Jų nuotykių aiškiai suprantami, patrauklūs ir įdomūs, paminti iš šių dienų gyvenimo. Skaitytojas veikėjų tarp įvairių save, bręstantį dviejų kultūrų plotmę, kurią realiai pajunta šešadieninėje mokykloje ar kitose problemose.

Arūnas yra galvojančias berniukas, pakliūvęs į blogą aplinką. Iš veiksmo pasekmių jis daro išvadą, nevisada pataika draugams. Rasinės kovos problemą jis nesutinka, kad tikslas pateisina visokias priemones, sugeba atsispirti blogiui, pasitraukti iš klubo, kovoti ir laimėti. Jo santykiai su Gailę nuosir-

Danutė Brazytė - Bindokienė, Mieste nesaugu. Jaunimo literatūros konkursas 1969 m. premijuota apysaka jaunimui. Išeidė JAV LB Kultūros Fondas Čikagoje 1970 m. Spaudė Immaculata Press, Putnam, Conn. Viršelis ir iliustracijos — Jūratės Eidukaitės. 169 psl., kaina \$3.00. Gaunama "Draugo" ir pas knygų platintojus. Toronte platinama KLB švietimo komisijos.

MŪSŲ KLASIKAI EKRANE

AL. GIMANTAS

Prieš keletą metų šioje skiltyje teko svarstyti lietuviško kino filmo klausimus, kaip jie sprendžiami ir vykdomi sovietinėse Lietuvoje. Jau tuomet teko pabrėžti apgailestavimą, kad tenai kūriami lietuviški filmai bene visą laiką siejami su propagandine gija, tokiu pačiu atspalviu ir siužetu. Išskyrus eilę dokumentinių apybraižų, taip vadinamų meninių filmų, kurie būtų visai laisvi nuo duoklės režimams reikalavimams, kaip ir nebuvo. Žinoma, būtų naivu paneigti tas didesnes pastangas ir darbą, kurį rodė lietuviškojo kino kūrėjai, nors ir turėdami gerokai ribotas galimybes. Tiesioginės Vakarų įtakos kaip ir nėra, o jei kas ateina, tai tik per didesniąsias sovietinės kino studijas. Ir visa tai neretai būna paveltota, išskaita, besimėgaujanti tik tuo, kas sovietinėje sistemoje gali atrodyti naudinga ar nepavojinga.

Todėl galima pasidžiaugti pirmosiomis kregždėmis, bylojančiomis, jog yra pagrindo laukti, kad lietuviškasis filmas tęsytų žadą perkelti į ekraną mūsų klasiškų kūrinių. Žinoma, duoklė, privali ir būtina, visada lies bet kuri lietuviškojo "hollyvudo" kūrybinį entuziazmą, bet, regis, lygiagrečiai turimi planai ir visai rimtiems bandymams kino juostoje. Štai, "Svyturio" 1970 m. birželio mėnesio numerio rašoma, kad Lietuvos kino studijos meno taryboje konkrečiai buvo svarstomos J. Tumo - Vaizganto "Dėdžių ir dėdienių", Lazdynų Peledos apysakų, P. Cvirkos "Meisterio ir sūnų", V. Mykolaičio-Putino "Altoriai šešėly", V. Krėvės "Raganai", K. Borutos "Baltaragio malūno", J. Grušo "Herkaus Manto" ekranizavimo

MUZIKOS INSTRUMENTŲ PLOKŠTELĖ

Okup. Lietuvoje pasirodė daug muzikos plokštelių. Daugumos jų plokštelių muzika yra įrašoma Vilniuje, kur yra specialios studijos, o pačios plokštės gaminamos Rygoje. Iš daugelio plokštelių ypač pažymėtinas 4 plokštelių kompleksas, pavadinamas "Lietuvių liaudies muzikos instrumentai ansamblyje "Lietuva". Čia prie albumo pridėtas ir 124 puslapių didelio formato leidimas, apibūdinantis lietuvių liaudies instrumentus bei pačias plokšteles. Teksto autorius — Vladas Bartusevičius. Jis aiškina, kad plokštelių įrašai — tai ne senoji lietuvių liaudies instrumentų muzika, o išbūlinatūs šių dienų instrumentais profesionalų atliekami mūsų kompozitorių kūriniai. Leidinyje gausiai pailiustruotas A. Sutkaus fotografavimai.

Plokštėse girdimi šie instrumentai — I. pučiamieji: lūzdėliai, molinukai, tošėlės, šukos, Labanoro dūda, birbynės, skuduciai, ožragis su taureliniu puikiliu, ožragis su liežuvinu puikiliu, trimitai (daudytės, ragai); II. mušamieji: skrabalai, kelmės, būgnėlis, tabalai, džingulis; III. kanklės, cimbalai.

Pirmojoje plokštėje yra įrašyta 16 kūrinių. Čia vienoje pusėje randame žemaitišką liaudies melodiją "Telšiu polka", B. Gorbulskio "Lumdelio pasivaikščiojimas", J. Švedo "Lencigėlis", V. Klovos "Molinukai", J. Gaizausko "Tamsiojo naktelė".

Plokštelių albumas su apžvalgine knyga išleistas 1969 metais. Vienos

dūda ir atviri. Jis didžiulio Gailės pasisekimo amerikiečių publikos su kankliu muzika ir lietuviškomis dainomis.

Apysakoj atspindi aplinkos pažinimas ir gilus psichologinis įsijautimas į bręstančių jaunuolių besiformuojantį charakterį, jų polinkius ir galvoseną. Veiksmas pinasi greitai, įvykių eiga sukelia įtampą — kas bus toliau? Tas susidomėjimas išlieka ligi paskutinio puslapio.

Apysaka turinio atžvilgiu yra svari. Joje išreikšta moralinė idėja, turinti auklėjamosios reikšmės. Tai paskatins jaunuolius protauti, akyliau stebėti gyvenimo reiškinis, žadins artimo meilę, kels pasididžiavimą lietuvių kultūros įnašu į amerikiečių visuomenę.

Knygos kalba žodinga, mintis ryški, konkrečiai ir aiškiai išsakyta. Čia neraišiai sunki ar nesuprantami žodžiai. Savo priemonėmis jis paskatins jaunuolius pamėgti lietuvišką knygą.

Si premijuota apysaka Danutės Brazytės-Bindokienės "Mieste nesaugu" yra didelis įnašas į taip negausią išsivijojį jaunimo literatūrą. Ji turėtų rasti vietos kiekvieno jaunuolio namuose. Lituanistinėse mokyklose ji galėtų būti nagrinėjama pamokos metu. Ši apysaka yra lyg tiltas į sunkesnę žanrą — romaną.

A. Abr.

Dail. Irena Pacevičiūtė vienoje savo dailės darbų parodoje Romoje su profesoriumi Cesare Basini

Antroji "Anykščių šilelio" laida

A. TYRUOLIS

Labai gerą darbą atliko "Lietuvių Dienų" leidykla, antrąją laidą išleisdama garsojį vyšk. Antano Baranausko "Anykščių šilelį", į anglų kalbą išverstą poeto laureato Nado Rastenio, redaguotą prof. Juozo Tiniū. Kaip ir pirmojo laido, duoti abu tekstai — lietuviškasis ir angliskasis. Tai bus ypač naudinga ir tiems, kuriems pirmausia rūpi lietuviškasis tekstas. Ši kartą J. Tiniū pridėjo platoką įvadą, kuris skaitytoją supažindina su Baranausko gyvenimu ir kūryba. Vertingas jo darbas taigi knygos gale pridėtas resnesnį žodžių, ypač slavizmų, žodynėlis, kurio nebuvo pirmojo laido. Tuo būdu skaitytojas apsupintas vispusiškai geru aparatu, įgalinančiu pilniau suprasti patį žymiausių lietuvių poezijos kūrinių po Donelaičio "Metų". Leidėjo pastaboj primena, kad svetimieji kalti dėl Lietuvos gierių naikimo ir kad Lietuvos okupacija yra prezidento Wilsono 14 punktų (iš 1918 m.) sulaužymas. Vertėjo "Preliudija" pakalina svetimą kirvį, skynusį lietuvių gijas.

Poetas N. Rastenis "Anykščių šilelį" į anglų kalbą buvo išvertęs jau 1934 m., minint šimtmetį nuo vysk. Baranausko gimimo. Šis vertimas betgi tebuvo išleistas tik 1956 m., šimtmėčio nuo tos poemos atsiradimo išvakarėse. Vertėjas naudojo lietuviškuoju A. Ramoškos tekstą, išleistu 1916 m. Baltimore' pagal žymiojo lietuvių kalbininko Jono Jablonskio spaudai paruoštą tekstą, išleistą Tilžėje 1905 m. (tik nevisai aiškus ryšys su "Aušra").

Siam leidimui lietuviškasis tekstas imtas iš 1966 m. Vilniuje išleisto "Anykščių šilelio". Tarp lietuviškojo originalo ir angliskų vertimo yra betgi neatitikimų (ypač p. 35 ir 55), taip kad visas vertimas yra padidėjęs net 18 eilučių. Originalo silabiną metrą (13 skiemenų eilutė su cezūra) vertėjas perdavė daktiliniu metru, eilutę sutrumpindamas iki 9 skiemenų. Šiam metru vertėjas nusiteikęs įžangiai "Anykščių šilelio" eilėraštis (18 eil.), iš tikrųjų paskaitomas daktiliu, bet visas tolimesnis tekstas parašytas silabine eilėdara. Kadangi šis kūrinys daugiausia paremtas akustika, vertėjui nebuvo lengvas užduvis nugalėti visų tų garų deravimą, nekaltant jau apie daugybę įvairiausių botanikos ir zoologijos terminų.

Dar žodis kitas dėl lietuviško teksto. Vieną kitą nelygumą jam užtikinti ten, kur į originalą įneša kaikiurių pataisų. Tuo būdu eilutė skiemenų patrumpejo arba paigėjo. Tokių vietų betgi nėra labai nedaug. Be abejonės, kalbininkas yra teisus, poeto žodį "krakpos" pakeisdamas į "ku-rakpos", bet tuo pačiu "sušlubavo" eilutę kaip ritminis vienetas. Redaktoriaus dar buvo užsimojęs pakeisti kaikiuriuos slauzimus, pvz. vietoj "dūmoti" įrašė "gaivoti" ir pan., bet toli jis nėjo, palikdamas ir toliau "dūšią", "svietą", "torielką" t. t. Ir gerai padarė, nes pvz. "pasaulis" ar "lėkštė" jau būtų plokštės kaina — 70 kapeikų. Visas 4 plokštės išgroti trunka apie 2 valandas. Lietuviškos muzikos mėgėjai tai nepaprastai gera dovana.

Ed. Šulaitis

pakenkę ritmui. Bet tokius terminus žodžius, kaip "trušios", "nugalustas", gal vertėtų išreikšti bendrinės kalbos žodžiais. Žinoma, tada jau turėtume netobulą rimą. Dėlto neužuostu, kad pats Baranauskas buvo paruošęs du tekstus — tarminei ir bendrinei.

Šiaip ar taip, skaitytojas bus tikrai dėkingas ir vertėjui, ir re-

Nadas Rastenis — vertėjas ir poetas

ALGIRDAS BUDRECKIS

Neseniai pasirodė antra Baranausko "Anykščių šilelio" vertimo laida. "The Forest of Anykščiai" išspausdino Lietuvių Dienų leidykla. Veikalas yra dvikalbis: viename puslapyje atspausdintas originalas, o kitame yra Nado Rastenio vertimas. Tai poeto priedas prie lietuviškai — angliskos žodynėlio, kuris paaiškina Baranausko ryšių su lietuvių literatūra ir jo gyvenimo bei kūrybos. N. Rastenis yra kompetentingas vyskupo Baranausko poezijos vertėjas, nes pats kuria poeziją anglų kalba, o be to yra rytietis-svencionis-kis.

N. Rastenis yra reta asmenybė Amerikos lietuviuose. Jis yra dvikalbis poetas su tarptautine reputacija. Laurais jį apdovanojo Filipinai 1966 m., Ispanija 1967 m. ir Pakistanas 1967 metais. Sunkiu poetiška išreiškė grožinės kalbos atspalvius. Jis sukniavo poeziją kurti dvejose skirtingose kalbose — anglų ir lietuvių. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 1970 m. seime, kai jis buvo pakeltas į garbės narius, laureatas N. Rastenis atskleidė savo paslapstį. Esą, kai jis jaunas būdamas Bostone vakarais studijavo anglų kalbą, paimdavo klasikų — Sekspyrą, Poe ir bandydavo juos tiksliai išverst į lietuvių kalbą. Per praktišką darbą, per vertimus įsiai susipažino su anglų kalbos niuansais bei vartoseną.

Advokatas, visuomenės veikė-

daktoriui už įdėtą kruopštų darbą, o leidėjui už jo paskelbimą. Antanas Baranauskas, THE FOREST OF ANYKŠČIAI. The original Lithuanian text with the English verse — translation by Nadas Rastenis. Introduction and editing by Juozas Tiniū. 2d edition. Los Angeles, Lithuanian Days, 1970. Illus. 61 p. Price \$3.00. — Pridėtas vysk. Baranausko atvaizdas ir lietuviškas titulinis puslapis.

jas, rašytojas, vertėjas ir poetas Nadas Rastenis gimė Stagailiūnų kaime, Linkmenų valsčiuje, Svencionių apskrityje. 1911 m. atvyko į Ameriką. Studijavo teisę ir literatūrą Bostone. 1925 m. persikėlė į Baltimore ir emė vertis advokatu. 1943-46 m. N. Rastenis buvo pirmasis lietuvis atstovas Marylando parlamente. Nuo 1917 m. jis pradėjo spausdinti eilėraščius "Keleivijoje", paskiau "Naujiensose", "Sandaroje", "Vienybėje", "Dirvoje", "Tevynėje", "Margutyje", "Lietuvoje" ir "Lietuvių Dienose". Kurį laiką buvo ir "Sandaros" redaktorium. Angliškai eilėraščius pradėjo rašyti 1922 m. Žymiausi jo lietuvių poezijos vertimai į anglų kalbą yra A. Baranausko "Anykščių šilelis" ir Donelaičio "Metai". Už nepaprastą eilėraštį "War's Curse" N. Rasteniui buvo pripažintas poeto laureato teisės 1966 m. Jis buvo pasiūlytas ir Nobelio taikos premijai sekanciais metais.

N. Rastenis reikšė lietuvių socialistų sąjungoje, vėliau veikė Lietuvių Tautinėje Sandaroje ir Lietuvių Tautinėje Sąjungoje, Lietuvių Rašytojų Draugijoje ir BALFE.

1971 m. sausio 4 d. jam sukako 80 metų. Ką jis dabar veikia? Jis taip sako į šį klausimą: "Dabar aš pasidariau vieno asmens institucija, tai rašai ir susisirašinėjimai neduoda progos atsidusti..."

Atsiųsta paminėti

I Laisve nr 49(86). 1970 m. spalio. Lietuvių politikos žurnalas, leidžiamas Lietuvių Fronto Bičiulių. Gaunamas pas administratorių A. Kulnį, 1510 East Merced Ave., West Covina, Cal. 91790, USA.

16-JI KANADOS LIETUVŲ DIENA Londone, Ont., 1970. X. 9-11. Rengėjų komiteto leidinis, redaguotas komisijos. Viršelis — Edmundas Petrauskas. Tiražas 1.500 egz. Spaudė "Time Press Litho Ltd."

Lietuvių Dienos nr. 10, 1970 m. gruodis. Iliustruotas žurnalas lietuvių ir anglų kalbomis, 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Cal. 90029, USA.

Lituanus No. 3, Fall 1970. Kultūrinis žurnalas anglų kalba, redaguojamas prof. Antano Klimo ir prof. Igno Skrupskelio. Adresas: Lituanus, P. O. Box 9318, Chicago, Ill. 60690, USA.

Moteris nr. 6, 1970 m. lapkritis-gruodis. Kanados Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos moterims leidžiamas žurnalas. Administracijos adresas: 1011 College St., Toronto 4, Ont.

Algirdas Gustaitis, KUNIGAISKIO M. K. RADVILO (NASLAITE-LIO) 1613 METU ZEMELAPIS AMŽIŲ PERSPEKTYVOJE. Atspaudas iš "Kario" 1970 m. nr. 8 ir 9, išleistas 100 egz. tiražu.

Akiračiai nr. 9, 1970 m. spalio. Atviro žodžio mėnraštis. Adresas: 6821 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill.

KULTURINĖJE VEIKLOJE

"DRAUGO" ROMANO KONKURSO \$1.000 premiją laimėjo Vytautas Volertas už romaną "Pragaro vyresnysis". Vertintojų komisijai šį kartą sudarė Vasingtono lietuviai — pirm. Antanas Vaičiulaitis, sekr. Dalia Lukienė, nariai — Jonas Aistis, Jurgis Blekaitis ir prof. dr. Antanas Sužiedėlis. Iš dešimties konkursui atsiųstų romanų jie vienbalsiai pasirinko "Pragaro vyresnįjį". Atplėšus voką, paaiškėjo, kad jo autorius yra V. Volertas, dabartinis JAV LB centro valdybos pirmininkas. "Draugo" romano konkursą jis jau yra laimėjęs ir 1968 m. už "Samokslą". Lietuviškos Knygos Klubas Čikagoje 1963-64 m. išleido du V. Volerto romanus — "Upė teka vingiais" ir "Gyvenimas yra dailus". Perna V. Volertas išvertė H. Sudermanno "Lietuviškas apysakas".

LIETUVOS PROFESINIO DRAMOS teatro penkiasdešimtmetį Čikagos lietuviai atžymėjo Kazio Binkio 5 veiksmų pjesės "Atžalynas" premjera sausio 16 d. Jaunimo Centre. Jaunimo teatro spektaklį per labai trumpą laiką paruošė rež. Juozas Valentinas, buvęs Klaipėdos ir Šiaulių dramų teatro aktorius, talkinamas dail. J. Kiburo, techninių padėjėjų V. Zygo ir R. Vasiukevičiaus. Jaunimo teatro globoja JAV LB kultūros fondas, kurio vadovas A. Kairys rūpinosi organizaciniais šio pastatymo reikalais. Jam pavyko sulekti gausų vyresniosios, jaunesniosios ir jaunosios kartos aktorių būrį. Po premjeros spektaklio A. Kairys tarė žodį apie Lietuvos profesinio dramos teatro penkiasdešimtmetį. Be premjeros, buvo ir antras "Atžalyno" spektaklis sausio 17 d. Abu kartus žiūrovai netilpo salėje. Planuojama suvaizdinti dar tris spektaklius balandžio mėnesį. Tai rodo, kad Čikagos lietuviams reikėtų reguliarių dirbančio teatro, kuris kasmet duotų po keletą premjerų. Šia proga tenka pabrėžti, kad rež. J. Valentinas šiemet švenčia sceninės veiklos keturiasdešimtmetį.

ATEITININKŲ MENO DRAUGIJA "SATRIJA" vasario 7, sekmadienį, 3 v. p. p., "Draugo" redakcijos patalpose rengia simpoziumą tema "Lietuvos bažnytkaimis ir Amerikos didmiesčiai C. Grincevičiaus ir Danutės Brazytės - Bindokienės knygose". Temą nagrinės Živilė Bilaišytė, Povilas Gaučys, Kęstutis Girnius, Agnė Kizienė ir Vincas Ramonas. Ta patia proga bus pristatyti abiejų rašytojų naujausieji kūriniai — C. Grincevičiaus mozaikinis romanas "Geroji vasara" ir D. Brazytės-Bindokienės apysaka "Mieste nesaugu".

LITUANISTIKOS KURSŲ Fordham universitete šiemet bus birželio 21 — rugpjūčio 6 d. d. Dėstys dr. A. Sennas, dr. A. Salsys, St. Barzdukas, J. Brazaitis, dr. A. Kučas, dr. V. Maciūnas, dr. J. Puzinas, A. Masionis, dr. K. Ostrauskas, dr. A. Kliamas, dr. V. Jaskevičius, SJ, V. Cižiūnas ir dr. A. Vasy. Bus dėstoma lyginamoji baltų kalbotyra, lietuvių kalba pradedantiems ir pažengusiems. Lietuvių literatūra, Lietuvos istorija ir lietuvių kalbos dėstymo metodika sujungiami su lietuvių kalbos studijomis pažengusiems. Metodikai vadovaus A. Masionis. Lietuvių kalbos dėstymo metodikos paskaitas šį kursą padaro labai naudingą būsimiesiems lietuviškų šeštadienių mokyklų mokytojams. JAV LB švietimo valdyba žada parūpinti apie 10 stipendijų iki \$300. Už geriausias rašinius skiriamos dvi premijos po \$50. Norintieji gauti stipendijas turi iki 6 m. gegužės 1 d. atsiųsti prašymą, mokslo pažymėjimą, dvi LB arba studentų organizacijos rekomendacijas. Kursų lankytojai gaus pilnus užskaitus, kuriuos pripažįsta universitetai. Apispyventi jie galės Fordham universiteto studentų bendrabučiuose. Kadangi juose vietų skaičius yra ribotas, jau dabar jas reikia rezervuoti šiuo adresu: Director of Housing, Fordham University, Bronx, N. Y. 10548, USA. Informacijas visais lituanistikos kursų reikalais teikia prof. dr. A. Vasy, 8831 Winchester Ave., Philadelphia, Pa. 19115, USA.

Kreiptis galima ir tiesioginiu kursų adresu: The Lithuanian Program, Fordham University, Box AA, Bronx, N. Y. 10548, USA. Laukiama gausaus būrio lietuvių studentų.

DAIL. MARIJOS AMBROZAITIENĖS paveiklas laimėjo I tapybos kūrinių skirtą premiją metinėje Southern Shores dailės parodoje, kurią suorganizavo Gary Artists League. Vertintojų komisijai vadovavo Michigan Western universiteto meno fakulteto dekanas dr. C. E. Meyer.

ČIKAGIEČIO DAIL. EDVARDO VALAICIO akvarelį paroda atidaryta net trijose Merrill Chase galerijose: Oakbrook, River Oaks ir Old Orchards. Dail. E. Valaitis dirba Čikagos dienraštyje "Chicago Tribune", kurio puslapius švenčių progomis jau nekartą puošė jo spalvotos akvarelės. Jomis taip pat yra pasinaudoję žurnalai "Newsweek", "Ford Times", "Yankee Magazine" ir kt.

REZ. JUSTO PUSDESIO vadovaujamas Detroito lietuvių dramų sambaris "Alka" šią žiemą pastatys Anatolijaus Kairo trijų paveikslų dramą "Palikimas".

BOSTONO AKADEMIKŲ SKAUTŲ SAJŪDAS balandžio 2-4 d. AL Tautinės Sąjungos namuose rengia montrealiečių dail. Vytauto Remeikos tapybos darbų parodą.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJA veiklos trisdešimtmetį atžymėjo savo centrinėje bibliotekoje surengta paroda. Mokslinį darbą akademijoje ir jos instituteose dirba 17 tikrųjų narių, 16 narių korespondentų, apie 40 mokslo daktarų ir apie 500 mokslo kandidatų. Lietuvių kalbos ir literatūros instituto rankraštyne yra sukaupta apie 350.000 liaudies dainų, sudaryti sisteminiai jų tekstų ir melodijų katalogai. Sekančių žingsniu turėtų būti savadinis lietuvių liaudies dainų leidinis. Jo paruošimo problemas specialiam posėdyje svarstė folkloristai, kalbininkai, literatai, muzikologai: prof. J. Ciurlionys, prof. K. Korsakas, prof. Z. Zinkevičius, einais prof. pareigas Z. Slaviūnas, Amb. Jonynas, D. Zauka, kompoz. J. Juzeliūnas, A. Venclova, G. Cetkauskaitė, V. Landsbergis ir kt.

VILNIAUS KONSERVATORIJOS dėstytojų ir studentų grupė, vadovaujama praeoratoriaus E. Sodeikos, išvyko į Cekoslovakiją. Viešnagė rūpinasi lietuvių pakvietusi Prahos muzikos akademija. Dabartinį lietuvių, čekų ir prancūzų kompozitorių vargonų muzikos vakarą surengs M. K. Ciurlionio konkurso laureatai G. Lukšaitė, B. Vasiliauskas, konservatorijos V kuro studentė M. Raudaitė. Vilniaus konservatorija glaudinė bendravimą su Prahos muzikos akademija yra pradėjusi prieš trejus metus. Vilniuje viešojo žymaus čekų vargonininko prof. I. Reinbergerio mokiniai, o Prahoje tobulinasi žymiausias lietuvių vargonininkas L. Digrys.

VILNIAUS OPEROS TEATRO G. Verdi "Traviatos" spektaklyje pagrindinį Violetos vaidmenį dainavo viešnia iš Talino M. Voites, "Estonijs" teatro solistė.

IDOMŲ DVIEJŲ DALIŲ KONCERTA Vilniaus filharmonijos salėje surengė Povilo Matučio vadovaujamas etnografinis ansamblis, veikla pradėjęs prieš porą metų konservatorijoje nuskaubėjusiomis sutartinėmis. Ir šio koncerto pirmoji dalis buvo skirta sutartinėms, pagrįstoms daugiabalsiu sekundiniu dainavimu, antroji — Rytų Auštaitijos, Žemaitijos, Mažosios Lietuvos XIX š. pabaigos ir XX š. pradžios dainoms ir šokiams. Koncerto dalyvius žavėjo dail. Dalios Matukaitienės ansamblio dalyviams sukurti autentiški tautiniai drabužiai. Pagrindinį dėmesį etnografiniam autentiškumui skiriančio ansamblio mintis gimė dar studijų metais, kai Povilas Matutis mokėsi konservatorijoje, o jo būsimoji žmona Dalia Kopustaitė — dailės institute. Jie patys rinko folklorą, peržiūrėjo senųjų močiūčių kračių skrynius, rausėsi rankraštyuose. Ansambliui priklausio Vilniaus jaunimo teatro aktorai B. Dižgalvytė, R. Kazlauskaitė, V. Marčiškaitė, N. Gelžinytė, P. Matkevičiūtė, D. Kriškiūnaitė, K. Dapkus, S. Sipaitis, J. Jaruševičius, pedagogai Br. Kazlauskienė, J. Staselis, muzikantai G. Butautas, P. Keblikas, studentė V. Janulevičiūtė, choro dainininkė E. Bajoraitienė, filologas A. Gusčius, inž. A. Kubilius ir dail. V. Gurskis.

PANEMUNES MIESTELIS Pločkiai atšventė 300 metų sukaktį. Minėjimo dalyviai šia proga prisiminė pedagogą ir tautosakininką Petro Kraučionio 120-tąsias gimimo metines. Toje vietoje, kur buvo jo namas, dabar auga gražus ažuoliukas, prie kailės stovi trys seni ažuolai. Čia 1889-99 m. P. Kraučionius globojo sergantis dr. V. Kudirką, kuris jo namo slapta ruošdavo medžiagą "Varpui". Pas P. Kraučionį lankydavosi kalbininkai K. Jaunius, J. Jablonskis, tautosakos rinkėjas A. Sabaliauskas, rašytojas kan. J. Tumas-Vaižgantas. Minėjimą suvažiavusių plokščių laukė mokytojo pensininko Tomo Glodo pastangų dėka surengta įdomi etnografinė paroda ir paminklinis akmuo, kadaise buvęs prie Vaiguvos upelio, minimas dr. V. Kudirkos rašytose. Ant jo sėdėdaves ir svajodavęs dr. V. Kudirka.

BIBLIOGRAFIJA "MIKALOJUS KONSTANTINAS CIURLIONIS", paruoštą Valerijos Ciurlionytės-Karūžienės, Simono Juodžio ir Vlodo Zuko, N. Meti išvakarėse išleido "Vaga". Apie šią knygą "Literatūroje ir Mene" rašoma: "Šis darbas skiriamas Ciurlionio kūrybos tyrinėtojams, pedagogams, bibliografams ir apskritai mokslo darbuotojams. Knygos pratarmėje pažymima, kad bibliografijoje suregistruota dokumentinė ir memuarinė medžiaga, mokslo darbai ir populiarūs straipsniai, muzikos ir vaizduojamojo meno leidiniai, įvairių žanrų grožinė literatūra, susijusi su Ciurlioniu; joje apžvelgiamos knygos ir straipsniai, kuriuose minimas Ciurlionis. Žymia bibliografijos dali sudaro kronika apie Ciurlionio kūrynių apsaugą, ekspozicijas, parodas, jo kūrynių koncertus, jubiliejų minėjimus ir kt."

VINCO KRĖVĖS knygą "Aitvaras", iliustruotą grafikos Albinos Makūnaitės, išleido "Vaga" Vilniuje. Šiame leidinyje yra padavimai "Lakštingala", "Gegutė", "Karvelis" ir "Aitvaras".

VILNIAUS RASYTOJŲ KLUBE pranešimai apie Australijos lietuvių kultūrinį gyvenimą padarė aktorė Monika Mironaitė, turėjusi ilgesn viešnagę Australijoje pernai rudenį.

V. Kst.

UNITED TRUST

EGLINTON — KEELE, \$5.000 imokėti, atskiras, vieno aukšto, mūrinis namas, privatus įvažiavimas, moderni virtuvė, pilnai įrengtas rūšys. Viena skola. Tuoju galima užimti. B. Sakalas, 762-8255.

RUNNYMEDE, \$23.900 prašoma kaina. 5 kambarių, atskiras, mūrinis vieno aukšto namas. Didelis sklypas ir įvažiavimas. Vandenių alyva šildomas. Tuščias. B. Sakalas, 762-8255.

BLOOR — WINDERMERE, 27.900 — 6 kambarių, atskiras, mūrinis dviejų aukštų namas su garažu ir įvažiavimu. Reikalingas kaikiurių pataisymai. Tuoju galima užimti. B. Sakalas, 762-8255.

LAWRENCE — BATHURST, puišus 6 kambarių vienaaukštis (bungalow), mūrinis, garažas ir privatus įvažiavimas, užbaigtas rūšys, (Bas. apt.) Skambinti tel.

532-3391 Irene Penthor (Rutkauskaitė).

BLOOR — DUNDAS, \$2.900 imokėti, šešių kambarių mūrinis namas su garažu ir įvažiavimu. 2 modernios virtuvės, įrengtas rūšys. Tuoju galima užimti. Prašoma kaina \$21.900. B. Sakalas, 762-8255.

RONCESVALLES — HIGH PARK, \$6.900 imokėti, viena atvira skola. Mūrinis 7 kambarių namas su įvažiavimu ir vieta 2 garažams. Patogus išnuomojimui. B. Sakalas, 762-8255.

ISLINGTON, 4 miegamųjų vienaaukštis (bungalow), graži plytų su dvigubu garažu ir privačiu įvažiavimu. Moderniai įrengtas rūšys su atviru židiniu. Prašoma kaina \$43.900. B. Sakalas, 762-8255.

Reikalingi namai pardavimui

B. SAKALAS

2320 BLOOR ST. WEST

TEL. 762-8255

Namų telef. 766-8479

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:

Pirmad. 10-3
Antrad. 10-3
Trečiad. uždaryta
Ketvirtad. 10-3
ir 4:30-7
Penktad. 10-3
ir 4:30-8
Seštd. 9-12
Sekmd. 9:30-1

MOKA:

už term. indėlius 2 metams 73/4%
už term. indėlius 1 metams 7%
už taupomąsias s-tas (savings) 6%
už depozitus-čekių s-tas 5 1/2%
DUODA PASKOLAS:
asmeninės — iki \$10.000...9%
nekiln. turto — iki \$30.000...8 1/2%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santuopų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų — iki \$10.000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaides. Pristatome mokėjimus už nekiln. turtą, telefoną, elektros, vandenį ir dujas. Mūsų tikslas — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

BLOOR — ALHAMBRA AVE., arti susisiekimo, krautuvų ir parko, 9 kambarių atskiras, mūrinis namas, 2 virtuvės. Ideali vieta gyventi ir nuomoti. Savininkas išvyksta iš Toronto. Imokėti apie \$8,000; galima tuoj užimti.

HUMBERSIDE — KEELE ST., pajamų namas, 10 kambarių, 4 pirmame aukšte ir prausyklos. Trys atskiri butai, patogūs nuomojimui. Dvigubas garažas ir šoninis plotas įvažiavimas. Arti krautuvų ir gero susisiekimo. Imokėti \$7,000.

SUNNYSIDE — PARKDALE AVE., prie Sv. Juozapo ligoninės, gražus 6 kambarių namas, 2 prausyklos, moderni virtuvė. Garažas su geru įvažiavimu. Savininkas išvyksta į Europą; norėtų galimai didesnio imokėjimo.

DURIE ST. — COLBECK AVE., 10 kambarių dviejų butų per du aukštus namas. Patogus nuomojimui, dvigubas garažas. Imokėti apie \$10,000. Namai be skolų.

JANE — BABY POINT, graži plytų namas, 8 kambariai per du aukštus. Dvi virtuvės, dvi prausyklos. Garažas ir šoninis privažiavimas. Imokėti apie \$67,000.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

AUTOMASINŲ PARENGIMAS ŽIEMAI, pagrindinis patikrinimas ir suteisymas, greitas ir sąžiningas potarnavimas.

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College)
Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)

5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)
Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir gazolino stotį. Gazolinas, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilų remontai. Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuoti naujos dalys, geras potarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.

Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas, oficialiai pripažinti mechanikai

Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

Vaistai, kosmetikos prekės, trejos devynerios ir kt.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

Extra Realty Ltd.

758 DOVERCOURT RD., TORONTO 4. TEL. LE 1-1161

JANE — ANNETTE, \$15,000 imokėti, mūro, atskiras 3 butų apartamentas, po 1, 2 ir 3 miegamuosius, 15 metų senumo, 3 modernios virtuvės ir prausyklos, garažas, privatus įvažiavimas. Prašoma kaina \$50,000.

BLOOR — INDIAN RD., mūrinis, atskiras 6 kambarių per du aukštus namas, garažas, privatus įvažiavimas. Prašoma \$21,900.

J. KUDABA Namų tel. 783-2105

AUKOKIME TAUTOS FONDUI

Nepriklausomybės šventės — Vasario 16 minėjimo, kuris Toronto įvyks vasario 14, sekmadienį, 4 v. p.p., Central Technical School salėje (Harbord St. — Borden St.), Tautos Fondo Toronto apylinkės atstovybės pradės lėšų rinkimo vaju. Ta dieną prie įėjimo į salę TF atstovai visiems dalyviams dalins vokelius su atitinkamais lapeliais, kuriuos užpildytus su auka surinks paskirti rinkėjai. Vasario 14, sekmadienį, visų trijų lietuvių parapijų gerb. klebonams mielai sutiks, prie bažnyčių bus irgi daromos rinkliavos Tautos Fondui.

Lietuvių Charta primena: "darbu, mokslu, menu, turtu ir pasiaukojimu lietuvis kovoja, kad apgintų ir išlaikytų neoriklausomą Lietuvos valstybę". Auka Tautos Fondui yra dalyvavimas toje kovoje savo turtu. Ta auka dar ne vieno neatpalaiduoja nuo dalyvavimo kovoje darbu, mokslu, menu ir pasiaukojimu. Praeitais metais buvome liudininkai, kaip mūsų tautiečiai rizikavo gyvybėmis laivaudami į toje kovoje. Dviem iš jų pavyko pasiekti laisvę, o trims ne. Išjunkime ir mes aktyviau į tą kovą atsiliepdami ir VLIKo prašymą paaugti bent vienos dienos uždarbį per metus.

Norėdami išvengti bereikalingo aukotojų trukdymo namuose ir neapsunkinti aukų rinkėjų, nuosirdžiai prašome įteikti savo auką Tautos Fondui Vasario 16 proga. Pas tuos, kurie bus rasti neaukoje, būsime priversti eiti į namus ir prašyti aukos. Tautiečiai, kurie dėl įvairių priežasčių negalės Vasario 16 proga įteikti savo aukos Tautos Fondui, galės vėliau ją įteikti Tautos Fondo einamąsias sąskaitas Toronto lietuvių kredito kooperatyvų bankeliuose. (Prisikėlimo parapijos bankelyje sąskaitos nr. 1255, o "Paramos" — nr. 763).

TF Toronto apylinkės atstovybė

Aukos Tautos Fondui. Bražinskų, Simo Kudirkos ir Vytauto — Gražinos Simokaičių įvykiai sujaudino kiekvieną lietuvių ir kovoje už laisvę mūsųose rado platų atgarsį. Net nelaukiant Tautos Fondo metinio laisvinimo reikalams lėšų vaju, kuris pradėdamas Vasario 16 minėjimu, gauta stambių aukų. Per D. Renkauską, kuris pats paaugojo \$10, gauta iš brolių Stasio, Beniaus ir Zigmo Jackų \$100; per A. Skrebūną iš Pr. Barausko \$50; iš J. Raciko \$5; iš žinomo statybininko St. Kėkšo \$100. Be to, Bražinskų bylos reikalams per Tautos Fondo įgal. A. Petrašiūną gauta iš Londono apyl. \$120. Iš viso \$385. Visiems aukotojams ir Tautos Fondo taktininkams, padariusiems šių metų gražią pradžią, T. Fondo atstovybė Kanadoje reiškia padėką.

Virginija Pusvaškytė - LeRoy su savo vyru Robertu iš Wisconsin JAV-se grįžo į Torontą ir čia pastoviai apsigyveno. Wisconsin universitete R. LeRoy gavo chemijos mokslų daktaro laipsnį ir pradėjo mokslinę praktiką Toronto universitete.

SPORTAS

SALFAS METINIS SUVAŽIAVIMAS įvyko sausio 23-24 d. Detroit. Didžiąją dalį darbotvarkės pirmąją dieną užėmė simpoziumas apie tai, kokią svarbą išsivijoję turi sportininkai judėjimas bendrame lietuvių išlaikymo bare. Antrąją dieną, kuri užėmė dalį pirmosios dienos ir visą antrąją dieną, buvo nagrinėjama mūsų sportinė veikla. Išklausyti Sąjungos pirm. S. Kraškauską, iždininko, reviz. komisijos, apygardų vadovų ir sporto šakų vadovų pranešimai. Iš pranešimų paaiškėjo, kad kaikiurių sporto šakos išsivystė labai sėkmingai. Ilgą ir išsamų pranešimą pateikė golfo sekcijos vadovas J. Baris. Sudarytas metinis sportinių varžybų tvarkaraštis. Metinės krepšinio ir tinklinio žaidynės įvyks balandžio 24-25 d. Toronto. Populiariausios golfo tarpinestinės rungtynės bus Klevelande rugpjūčio 28-29 d. Taip pat nusistatytos pagedautinos datos baltiečių ir kitų sporto varžybų.

Daug diskusijų sukėlė sporto ženklo programos projektas. Beveik po 3-jų valandų diskusijų nutarta įsteigti du ženklos — Sąjungos ir sportinių laimėjimų. Nutarta baltiečių kauluolio žaidimus ruošti tik kas ketvirtą metą. Prieita išvados, kad esamoms sąlygoms nebegalima bus leisti laikraščio "Sportas". Tai spragai užpildyti bus leidžiamas vienas ar du kartus per metus metraštis, kuris aprims mūsų tik varžybinių veiklą. Pirmąjį numerį išleisti sutiko Klevelandas.

Suvažiavimas nutarė pasiųsti telegramą JAV prez. R. Niksonui dėl V. Simokaičio mirties baudmės pakeitimo. Suvažiavime iš viso dalyvavo virš 40 atstovų iš Klevelando, Čikagos, Detroito, Londono ir Toronto. Sekantis suvažiavimas įvyks lapkričio mėnesį. A. S.

SPORTAS LIETUVOJE

Berlyne pasibaigė 4 moterų komandų turnyras, kurį laimėjo Vilniaus Kibirkštės krepšininkės. Dalyvavo dar dvi R. Vokietijos ir viena lenkių komanda.

Zalgirio krepšininkai Sov. Sąjungos varžybose pasiekė reikšmingą laimėjimą, nugalėdami pajėgią ir buvusią Sov. Sąjungos meisterių CA SK komandą 85:78. Žalgiriečiai dar laimėjo rungtynes prieš Tbilisio GPI 70:69 ir varžybų lentelėje atsidūrė III vietoje.

Tartu vyko Sov. Sąjungos jaunių krepšinio srutinės varžybos, kuriose pirmąją Lietuvos krepšininkai. Lietuval atstovaujantis klaidėdies žaidžia be pralaimėjimų. Jaunių klaseje vilniečiai turi tik vieną pralaimėjimą — po 3 pralaimėjimų pralaimėjo.

ST. CATHARINES, ONT.

RAMOVENAI REMIA JAUNIMA. Tėvų pranciškonų pastogėje vyksta gyvas judėjimas — pilna šokančio-dainuojančio jaunimo. Prieš kurį laiką kelių pasivertusių dėka įsteigė tautinių šokių grupę, o patalpomis mielai leido naudotis naujas Tėvų pranciškonų vienuolyno vadovas. Visai natūralu, kad jaunimui yra sunkumų su lietuvių kalba, ypač mišrių šeimų jaunuoliams, bet šokis turi visiems bendrą kalbą. Taip ir mūsų tautinių šokių grupėje dalyvauja ne vien tik vietos jaunimas, bet ir iš Niagara Falls, Ont., bei plačios apylinkės. Pagarba priklauso vadovui P. Balsui, p. p. Mažeikoms iš Buffalo, N. Y., K. Bieliūniui iš Welland, Ont., ir visiem šokių grupės dalyviams už pasiaukojimą susirenkant iš plačios apylinkės. Kariai - ramovėnai, įvertindami mūsų jaunimo gražias pastangas, savo visuotinėje su-

sirinkime paskyrė mūsų tautinių šokių grupei \$50 paramą. S-tis LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES minėjimas įvyks vasario 20 d., 6 v. v., slovaku salėje, Welland ir Page gatvių sankryžoje. Paskaita skaitys jaunosios kartos veikėjas G. Breichmanas iš Hamiltono. Meninė dalį atliks Niagaros pusiasalio jaunimas, vadovaujamas Stasės Zubrickienės ir J. Bieliūno iš Welland.

Po programos — muzika, bufetas, turtinga loterija — laimės šulynis. J. Girevičius ir J. Paukštys savanoriškai pasiūlė šventės progą loterijai statulus. Jų auka įgalins B-nės v-bą iškilmingiau paminėti šventę. Valdyba pradėjo rinkti aukas smuliki loterijai. Maloniai prašome pagal išlaidas paremti. Šventės progą bus renkamos aukos Tautos Fondui. Kviečiame visus dalyvauti Lietuvos nepriklausomybės šventėje. Valdyba

Ateitininkų žinios

Ateitininkų Vasario 16 minėjimas įvyks sekmadienį, vasario 7. Visi jaunesnieji, vyresnieji moksleiviai ir studentai renkasi Prisikėlimo salėn 9:30 v.r. Iš čia visi organizuotai eis į 10 v. Mišias. Po Mišių visi vyks į L. V. Namus, kur bus trumpa, paties jaunimo išpildoma programa ir pusryčiai. Į L. V. Namus, kur įvyks minėjimas ir po to užkandžiai, yra kviečiami taip pat visi ateitininkų tėvai ir sendraugiai. Tėvai yra prašomi atnešti sumuštinį ir pyragėlių bendriems pusryčiams.

Ateitininkškas jaunimas rengia Vasario 16 minėjimą atskirai ne tam, kad atsisikurti nuo Bendruomenės, bet kad mažesniais būrybū būty galia labiau apbrėžti šventės reikšmę ir patį minėjimą pritaikyti to amžiaus jaunimui. Šis minėjimas nepakeičia Bendruomenės rengiamo minėjimo, kuriame visi ateitininkai privalo dalyvauti.

"Ateities" administracija atsiuntė Toronto prenumeratorių - skolininkų sąrašą. Torontiškiečiai "Ateities" yra skolingi \$440. Kaikurie nėra prenumeratoras sumokėję net už kelerius metus. Norima per vasario mėn. visas skolas išsiskirti. "Ateities" atstovai Toronte yra A. Bumbulis, kuris kreipsis į visus skolininkus. Būty gera, kad patys skolininkai jam atsiųgtintų. Sekmadienį jis rinks prenumeratoras po 10 v. Mišių L. V. Namuose.

Skautų veikla

• Akademinių skautų sąjūdžio filialistai perėję pavasarį įsteigė knygų klubą, kurio nariais automatiškai tampa visi filialistų skautų sąjungos nariai. Klubo tikslas — leisti lietuvių kalba knygas, daugiausia 3 rūšių: jaunimo literatūrą, originalią grožinę literatūrą ir mokslinius veikalus. Narys įsipareigoja nupirkti išleista knygą, bet turi teisę kaikiurių ir nepirkti. Kanados rajono akademikai-filialistai yra kviečiami jungtis į klubą. Galima tapti klubo nariu ar rėmėju-simtininku (\$100 įnašas). Klubo reikalais kreipitis į FSS CV sekretorę fil. Gr. Musteikytę, 7647 So. Campbell, Chicago, Ill. 60652, USA.

• Sausio 27 d. Toronto skautininkų ramovės sueigoje dalyvavo 21 sesė. Malonu buvo savo tarpe turėti Kanados rajono vadeivę S. D. Gutauskienę, atvažiuosią iš Hamiltono. Sueigos metu skautininkės įžodė davė sesės: Gražina Stripinienė, sesėle Viktorija — Dalia Keblinskaitė ir Aldona Gurgždytė-Petrantonio. Vadovavo ramovės šeimūnė S. M. Vasiliauskienė. Po iškilmingos dalies padiskutuoti einamieji reikalai, pasidalyta informacija apie išvykos į Europą ruošimą. Skautininkai siūnia sveikinimus įžodį daviusios skautininkėms.

• Šį seštadienį, vasario 6, po lietuvių mokyklos pamokų šaukiami jūrų skautų sueiga Bloor-Indian R. evangelikų-liuteronų bažnyčios salėje. Dalyvavimas būtinas.

• "Satrijos" tuntu "Aušrinės", "Mirgos" ir "Dainos" dr-vės savo reguliariuos sueigos kruopščiai ruošiasi Kazuko mugel. "Aušrinės" dr-vės skautės, vad. I. Stanionytės, aplankė ligoninės sergančius ir paliko jiems dovanėlių. Č. S.

Stepui ir Birutei Ignatavičiams artimieji draugai sausio 30 d. suruošė staigmeną — dvidešimties vedybinių metų prisiminimą.

BRIGHTON KINO TEATRAS

127 Roncesvalles Ave
Tel. 532-2710

Rodo du pilno ilgio filmus su angliškais paraisais

Vasario 4 — 9
"TYKIAI TEKA DONAS"
ir "KAREIVIO BALADE"

Vasario 11 — 16
Antrioji "DONO" dalis, spalvoto, ir "ALEKSANDRAS NEVSKIS"

Vasario 18 — 23
Trečioji "DONO" dalis, spalvoto, ir "ATMINTINA VASARA"

Kosdien vieno pilna programa 7 v. v. Seštd. ir sekmd. nuo 5 v. p. p. be pertraukos išsikirkpate, kad neužmirštumėt datų

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDZIAGĄ

sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydymoji medžiaga irodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius. Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydymą medžiagą, sugebantią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagerina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais t y r i m o atvejais švelnėjant skausmams, įvykdo hemorojų susitraukimą. Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tesdavosi daugeli mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydymą medžiaga (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celioms ir sužadiną naują audinio augimą. Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalu be lazdės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Dėkui jums gražinti, jei nebūsite patenkinti.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE 6-2738

1611 Bloor St. W.

LE 6-2664

Toronto, Ontario

JANE — BLOOR, jaukus 5 kambarių, atskiras, mūrinis vienaaukštis; naujas šildymas, dvigubas garažas su šoniniu įvažiavimu; prašoma kaina \$26,500.

WINDERMERE — BLOOR, atskiras 7 kambarių mūrinis namas, kvadratinis planas, 2 virtuvės, augstas rūšys, garažas su plačiu įvažiavimu, puiki vieta, netoli Bloor gatvės; apie \$10,000 imokėti, žemas išsimokėjimo nuosimtis.

BLOOR — JANE, didelė krautuvė ir 5 kambarių butas, dvigubas garažas, puiki - judri vieta, tinka betkokiam verslui; dabar išnuomota už \$400 mėnesiui ir nuomininkas viska apsimoka; apie \$15,000 imokėti ir viena atvira skola 10 metų 9%. Nepraleiskite progos.

JANE — BLOOR, gražus rūpių plytų atskiras 7 kambarių namas, centrinis planas, vandenių-alyva šildomas, kilimai, moderni virtuvė, garažas; apie \$7,000 imokėti.

KINGSWAY, puikus, modernus 6 kambarių vienaaukštis, kilimai, gražiai užbaigtas rūšys, 2 prausyklos, garažas su privačiu įvažiavimu, netoli susisiekimo; prašoma kaina tik \$34,900. Nepraleiskite progos, kas įsiekote vienaaukščio.

JANE — BLOOR, 4 atskirų butų mūrinis pastatas, vandenių-alyva šildomas; 4 garažai su privačiu įvažiavimu, netoli Bloor; apie \$20,000 imokėti; puiki vieta nuomojimui.

Al. Garbenis, ARBA Pr. Kerberis,

namų tel. HU 9-1543

namų tel. LE 5-1584

Mūsų tikslas visų pirmausia pasitarnauti savo tautiečiams.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKA IMA
5 1/2% už depozitus
6% už šėrus (numatoma)
6% už taupymo s-tas
6 1/2% už 1 m. term. dep.
7% už 2 m. term. dep.

8% už asm. paskolas
8 1/2% už mortgičius

Kapitalas virš keturių milijonų dolerių

ASM PASKOLAS duodame iki \$5,000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkaitoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBE apdrausta santuopų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5,000

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Seštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. seštadieniais uždaryta).

BUSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 8-2723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER
PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

QUEEN — EUCLID, palikimas, 11 didelių kambarių, atskiras plytinis namas, šiltu vandeniu šildomas, 2 prausyklos, privatus įvažiavimas, garažas, geras kambarių išnuomojimui namas, be skolų.

QUEBEC — DUNDAS, \$3,500 imokėti, 6 šviesūs kambariai, 2 modernios virtuvės, nauja šildymo krosnis, įvažiavimas, prašoma \$19,900.

JANE — ANNETTE, vienaaukštis (bungalow), prašoma \$26,500; plytinis, atskiras, nauja šildymo krosnis, garažas, didelis sklypas.

RONCESVALLES — GARDEN, prašoma \$33,900, atskiras plytinis namas, 7 dideli kambariai, poilsio kambarys, šiltu vandeniu šildomas, 2 modernios virtuvės, šoninis įvažiavimas, garažas, 8 1/2% paskola.

JANE ST., dvibutis (duplex) plytinis 10 kambarių atskiras namas, šiltu vandeniu šildomas, šoninis įvažiavimas, atvira paskola 8 1/2%; mėnesinės pajamos — \$175 ir \$180.

1082 BLOOR ST. W., TORONTO 4, Tel. LE 4-8459

Turime krautuvų, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. — — — Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnę sąlygoms paskolų — mortgičių. VYT. MORKIS, A. BLUDŽYS ALV. (MIELDAŽUKĖ) VISTOSKI

DIDŽIAUSIAI IR GRAŽIAUSIAI KANADOJ SPECIALI EUROPIETIŠKŲ SKANESTŲ KRAUTUVĖ, TURINTI PUKIAUSIOS KOKYBĖS IR DIDŽIAUSIO PASIRINKIMO KONKURENCINIS KAINOMIS GAMINUS

SYPSENOS

Filosofija
— Kas tu būsi, kai užaugs?
— Kareivis.
— Bet priešas tave gali nušauti.
— Tada aš būsiu priešas.

Paslapty
— Jos yra dviejų rūšių. Paslapty tokios, kurios nevertos išlaikyti, ir tokios, kurios pergeros išlaikyti.

Naujų Metų naktį
Naujųjų Metų naktį iš trečio augšto iškrinta girtas pilietis. Tai pastebėjus, prieina policininkas ir klausia:
— Ei, kas atsitiko?
— Nieko nežinau. Aš irgi ką tik atsiradau, — atsako iškritėlis.

Naslių vargai
Žuvus vyrui, žmona pasamdo vieną advokatą, pasamdo kitą ir vis negali atgauti pinigų.

— Žinote, — tarė ji pagaliau teisme, — aš jau pradėjau gailėtis, kad žuvo mano vyras.
* * *

• Jauna, išdidė aktorė turi viską — menedžerį, spaudos šefą, advokatą, mokytoją, modistę, tik trūksta vieno dalyko — talento (Paula Wessley).

Pelių mokykloj
Motina pelė aiškina mažam pelytė:
— Kai būsite didelės, tai patirsite, jog mes bijome vyrų, vyrai bijo moterų, o moterys — pelių...

Per šerengą
„Sandaras“ Pustapėdis sakė kažkada nugirdęs tokį pasakalbėjimą tarp Chruščiovo ir Sniečkaus:
— Kokiam jūs ten Bimbai suteiktė daktaro laipsnį? Ar jis užbaigė universitetą?
Susimaišęs Sniečkus atsakė:
— Taip, jis užbaigė universiteto sienų dažymą...

Parinko Pr. Alš.

GESNAKAS

geras vaistas

Gesnakas (garlic) yra natūralus kraujolantis vaistas — padeda jam laisviau tekėti, apsaugo nuo nevalingų, nuo pavirto bakterijų bei jos sunaikina. „ADAMS GARLIC PEARLS“ turi savybę reikalingas žmogaus kraujotakai medikacijas, kurios vartojamos. Per lėtus šimtus milijonai žmonių vartoja gesnaką kaip vaistą, tikdami jo gydymo bei stiprinimo galia. Stenkitės būti stipresni ir sveikesni. Dar šimtus nusipirkite „ADAMS GARLIC PEARLS“ dėžutę vaistinėje. Jausitės geriau, stipriau ir mažiau slogų turėsite. Šios gesnako kapsulės netur nei kvapo, nei skonio.

SKAITYTOJAI PASISAKO

S. KUDIRKOS REIKALU

V. Daulenskė gavo šį atsakymą iš Vasingtono:

„Gavau Jūsų raštą, liečiantį lietuvių, kuris bandė gauti politinę globą Amerikoje, bet buvo gražintas rusams. Pranešu, kad aš nekeičiu sustabdyti tyrimo, kol surasiu faktus ir būsiu tikras, kad asmenys, kalti dėl šio baisaus nesiorientavimo, bus pašalinti iš atsakingų vietų. Sveiko proto stoka ir nežinojimas Amerikos politikos bei tradicijos niekad nebūtų pastatę pavojų žmogaus gyvybės.“

Wayne L. Hays,
JAV kongreso narys

LIETUVOS NEMATĖS

Siunčiu prenumeratą už savaitraštį. Malonu skaityti laikraštį lietuvių kalba, kad ir niekad Lietuvoje nebuvęs. Esu gimęs Skotijoje. Tėvai buvo abu lietuviai. Ykone jau beveik trisdešimt metų dirbu, ir tik vieną lietuvių esu sutikęs.

F. Olito

NEISMESKIME LIETUVISKŲ JURNALŲ

Visų kraštų lietuvių nori pasidžiaugti lietuviškų žurnalų mintimis ir vaizdais. Turtiausias lietuviškasis žurnalas yra JAV ir Kanados lietuvių. Žurnalų prenumeratų mokesčiai yra nustatyti dolerių. Žemesnio piniginio kurso valstybėse (Pietų Amerikoje ir Europoje) lietuvių nepajėgia lietuviškų laikraščių bei žurnalų užsisakyti iš S. Amerikos. Jei ten ir patenka, tai labai mažas skaičius. Tų kraštų lietuvių labai pagėdauja lietuviškų žurnalų. Štai, laišku prašo vienas Argentinos lietuvių bendruomenės veiklys narys: jei jūs turėtumėte lietuviškų laikraščių ar žurnalų, nors ir senesnių laidų, norėčiau jus paprašyti, jei tai nesudarytų daug kliūčių, pasiūlyti mano adresu: Jonas Papeckys, MAIPU 3673, Rosario, S. Fe., Argentina. Būtų gera, kad šiuo reikalu susirūpintų mūsų jaunimo organizacijos bei šėstad. mokyklos ir imtųsi organizuoti susirūsti su kitų kraštų lietuvių. Organizacijų nariai ar mokyklos mokiniai lengvai susirinktų didesnį kiekį žurnalų ir galėtų juos pasiūsti ten esančiom lietuviškom organizacijoms bei mokykloms.

INTERTRADE EXPRESS CORP.

ANKSČIAU MES SAKĖME —

DABAR JŪSŲ GIMINIS TAI PATVIRTINA

UŽSAKYKITE TIKTAI SPECIALIUS RUBLIŲ PAŽYMĖJIMUS LIETUVA

Jie yra geriausia dovana. Specialūs rublių pažymėjimai yra keturis kartus vertesni už reguliarius rublius. Jūs giminės galės gauti ko tik nori ir tik už dalį reguliarios kainos — t. y. už ketvirtadalį reguliarios kainos ar net mažiau. Kaikurie dalykai taip pigiai įkainuoti, kad išeina 10 rublių už kiekvieną sumokėtą dolerį. Parasykite ar pakambinkite mums — atsiųsime VISISKAI NEMOKAMAI mūsų naują iliustruotą katalogą. Tuomet jūs įsitikinsite, kad SPECIALUS RUBLIŲ PAŽYMĖJIMAI yra geriausia dovana. Pristatymas trunka 3—4 savaites. Kaina: \$2.13 už vieną specialų rublį. JOKIŲ KITŲ MOKESČIŲ. Galite siųsti betkokia suma. PILNAI GARANTUOTA. UŽSAKYKITE DABAR TIK PER

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street
Fifth Floor
New York, N.Y. 10010, USA

Tel.: 982-1530

Prašykite mūsų naujo nemokamo katalogo! Dėmesio! Mūsų specialybė yra automobilių ir apartamentų užsakymai.

Tuo pačiu susidarytų didesnis lietuvių bendradarbiavimas tarp šiaurinės ir pietinės Amerikos bei Europos. Pasiųskime savo perskaitytus žurnalus tiems lietuviams, kurie neturi galimybės patys užsisakyti.

V. M.

AR DAUG NAUDOS IS MŪSŲ SPORTO LAIMĖJIMŲ?

Gali daug kam atrodyti, kad — nedaug, bet tikrumoje sportas atveria daug rėtų progų išgarsinti lietuvių bei Lietuvos vardą.

Laikas — pinigai, sakoma. Pasaulį gi valdo pinigai, sukaupiami ekonominio genijaus (žydų, anglosaksų), technologinio (jankių, vokiečių, dabar ir japonų) ir organizacinio — administratyvinio (britų, jankių). Pasak prof. K. Pakšto, H. Ten Kate civilizacijos indeksas (pagal 10 punktų) skiria baltiečiams, kaip ir daugeliui slavų, beveik tą pačią vietą, išskyrus talentą pirmauti savo dainomis, šokiais, taut. drabužiais, rungtyniaujant net su Havajų, Tahiti ir kt. egzotinėmis didybėmis. Tačiau kažin ar tai atsveria pragmatinio genijaus stoką gyvenimo kovoj už būvį?

Užmiršome, kad anglosaksai mėgsta sportą, kaipuri net aistringai (boksą, ledą ritulį, arklių lenktynes), gerbia sporto „genijų“ ir labai nustemba, kai tarp mažaverčių ateivių kartais atsiranda tokių, kurie, sakyti, pasodina į kaliošą anglų.

St. Bijūnas

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS ŠULAITIS

ČIKAGOS SPAUDA vėl susipindė jo žiniomis apie Lietuvą bei lietuvių, kai buvo nuteistas mirti lietuvių Vytautas Simokaitis kartu su savo žmona Gražina, kuri gavo 3 metus priverčiamojo darbo. Ypač „Chicago Tribune“ plačiai aprašė jų meginimą priversti iš Vilniaus į Palangą skridusio lėktuvo įgulą pasukti į Svediją. Tačiau šis įvykis buvo žymiai mažiau išpopuliarintas už Brauzinkų ir Simo Kudirkos žygius. Pažymėjus su Leningrado žydų teismu ir jame kelių asmenų nubaudimu mirties bausmė už panašų nusikaltimą, Vytauto Simokaitio atvejis buvo pristatytas tik kaip antraeilės reikšmės žinia. Atrodo, kad lietuvių nėra tokie įtakingi kaip žydai, kad juos plačiau aprašintų spauda arba gintų nelaimės atvejais.

ČIKAGOS LIETUVIAI parodė nemažai iniciatyvos ir prisidėjo prie Simokaitio gynimo. „Margučio“ radijo programa buvo suorganizuojusi telegramų siuntimo akciją. Taip pat šios programos darbuotojai kartu su Lietuvių Bendruomenės laikraščiais vadais buvo pagrindiniai asmenys, kurie suruošė viešas demonstracijas Čikagos miesto centre Simokaitių reikalų sausio 22 d. Jeigu Simo Kudirkos atvejis Čikagos lietuvių delse su demonstracijomis, tai šį kartą buvo susigriebta gana greitai. Demonstracijų laiko parinkimas nebuvo labai geras — penktadienį pietų metu. Tai, žinoma, daug tautiečių negalėjo dalyvauti. Reikėjo greitai veikti, nes Simokaitių teismo apeliacinis sprendimas yra datuotas. Geriau tad mažesnės apimties demonstracijos, bet greitos, negu vėlyvon daton nukeltos didesnės.

Demonstracijose dalyvavo apie 300-400 žmonių, kurių apie 60 nešė plakatus. Buvo susirinkta Civic Plaza aikštėje, o iš ten žygiuojama po Čikagos vidurmiestį ir vėl sugrįžta į tą pačią aikštę, kurioje stovi garsojo Pikaso statula. Čia sugrįžus buvo išsikirstyta. Taip pat tuo pačiu metu buvo lankytasi pas Cook apskritys viršininką Dunne, kuris priėmė lietuvių delegaciją ir išklaušė prašymo užtartį Simokaitį. Buvo susisiekta su Illinois valstijos gubernatoriumi Ogilviu, kuris paskelbė deklaraciją dėl Simokaitių bausmės sušvelninimo. Šios lietuvių demonstracijos buvo rodytos per Čikagos televiziją ir apibūdintos per kelias radijo stotis.

EKSKURSIJOS EUROPON

Gegužės 26 – birželio 10 (15 dienų)

Liepos mėnesį – 21 diena

Rugsejo mėnesį – 15 dienų

Vilniuje ir apylinkėse — 10 dienų

Registruotis kiek galint anksčiau

Smulkesnių informacijų teirautis:

V. BAČENAS, ALL SEASONS TRAVEL

323 Lakeshore Rd. E., Port Credit, Ont.

Tel. 278-7261

PRANO BARAUSKO ĮSTAIGA 231-2661

REAL ESTATE-APDRAUDA

3828 BLOOR W., ISLINGTON (6-POINTS PLAZA)

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriskas darbas, puikus lietuviški projektai

NOTARAS A. LIUDZIUS, B.L.

421 Roncesvalles Ave.
(Toronto Dominion Bank II augštas)

Telefonai: įstaigos 537-1708 namų 279-7980

Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu.

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE

(prie Queensway)

Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS,

VALDŽIOS PRIPAZINTAS PLOMBERIS,

ATLIEKA ĮVARIUS VAMZDŽIŲ IR APSILYMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metro Lic. PH. 136. Tel. LE. 2-5191

VALAU FOTELIUS

IR ĮVARIUS KILIMUS

Automatinis elektrinis valymas. Sutaisau iširusius gaisrų ir pragręžtus kilimus.

P. KARALIŪNAS.

Skambinkite LE. 3-4912.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO

(sanding) poliravimo ir blizgimo darbus. Skambinti

Alfonso LE 6-2805.

OKULISTĖS

Rr. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktorija BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v. v.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 College St. Toronto

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.

Dei priėmimo skambinti telefonu

MEDUS —

reikalingas sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas Indu ar koriuose. Iš bitynų:

Eagles Nest

30 Dewson St., Toronto 4, Ont.

Telefonas 534-0563

INSURANCE

DUDA

769-4612

2231 Bloor Street W.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČENAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- sutvarko rezervacijas, nakvynių ir kitus reikalus
- parūpina eismo priemonės ekskursijoms
- be atskiro atlyginimo
- patarnauja atskviečiant gimines
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

A. ČIZIKAS ALFA RADIO & TV

PARDUODAM IR TAISOM TV IR RADIO APARATUS •

STATOM IR TAISOM ANTENAS • DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVISKŲ PLOKSTELIŲ.

672 Lansdowne Ave.,

Tel. 531-6165

Dirbtuvė

295 Roncesvalles Ave.,

Tel. 536-1373

Atidaryta: Kasdien 9—6 v. Ket. ir pentk. 9—9 v.

FABRICLAND Distributors

Čia jūs galėsite sutaupyti nuo 30% iki 50% ant visų medžiagų

SIUNČIATE SIUNTINIUS Į EUROPA?

Atsineškite šį kuponą į betkurią FABRICLAND krautuvę ar sandėlį ir gausite dar 10% NUOLAIDĄ nuo visų gaminių.

Sandėlių darbo valandos nuo 9.30 iki 9.30 v.v. Šeštadieniais — 9.30 iki 6 v.v.

1830 Bayview 486-1408 2500 Lawrence Ave. 752-1640

2457 Dixie Rd. 279-3311 109 Doncaster Ave. 889-8349

301 Danforth Rd. 699-7129 2768 Dufferin St. 783-2915

Krautuvė darbo valandos — 9 — 6 v.v. Ketvirtad. ir pentkad. — 9 — 9 v.v.

4744 Yonge St. 222-3411 1626 Islington Ave. 742-0600

1702 Queen St. W. 537-9191

KUPONAS

KUPONAS

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČENAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- sutvarko rezervacijas, nakvynių ir kitus reikalus
- parūpina eismo priemonės ekskursijoms
- be atskiro atlyginimo
- patarnauja atskviečiant gimines
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

A. ČIZIKAS ALFA RADIO & TV

PARDUODAM IR TAISOM TV IR RADIO APARATUS •

STATOM IR TAISOM ANTENAS • DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVISKŲ PLOKSTELIŲ.

672 Lansdowne Ave.,

Tel. 531-6165

Dirbtuvė

295 Roncesvalles Ave.,

Tel. 536-1373

Atidaryta: Kasdien 9—6 v. Ket. ir pentk. 9—9 v.

